

2004. 02. 09.

1992. évi XXXVIII. TÖRVÉNY

az államháztartásról

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy az államháztartási rendszer újrászabályozásával elősegítse az államháztartás kívánatos pénzügyi egyensúlyát; figyelemmel a jogállamiság működésében az állami feladatvállalást meghatározó közmegegyezésen nyugvó új törvényekre; a közpénzekkel való

I. fejezet

Általános rendelkezések

Alapvető rendelkezések

1.§ (1)Az államháztartás a központi kormányzat, az elkülönített állami pénzalapok, a helyi önkormányzatok és a társadalombiztosítás állami feladatot ellátó és finanszírozó gazdálkodásának rendszere.

(2)E törvény határozza meg az államháztartás működésének és ellenőrzésének legfontosabb szabályait.

2.§ Az államháztartást a központi kormányzat, az elkülönített állami pénzalapok, a helyi önkormányzatok, valamint a társadalombiztosítás költségvetései (a továbbiakban: alrendszerek) alkotják.

3.§ A központi kormányzat költségvetése (a továbbiakban: központi költségvetés) alkotja az államháztartás központi szintjét, kivéve az államháztartás alrendszereként működő társadalombiztosítás és az elkülönített állami pénzalapok költségvetéseit.

4.§ Az elkülönített állami pénzalap (a továbbiakban: alap) az állam egyes feladatait részben államháztartáson kívüli forrásokból finanszírozó olyan alap, amely működésének jellege az államháztartáson belül elkülönített finanszírozást tesz szükségessé.

5.§ A helyi önkormányzat költségvetése és a helyi kisebbségi önkormányzatok költségvetése az államháztartás helyi szintje.

6.§ Az államháztartás részét képező társadalombiztosítás a társadalom közös – biztosítási és szolidaritási elvek alapján működő – kockázatvállaláson alapuló kötelező biztosítási rendszere.

7.§ (1) Az államháztartás egyes alrendszerében a gazdálkodást éves költségvetés alapján kell folytatni.

(2) Az alrendszerek költségvetése olyan pénzügyi terv, illetve pénzügyi alap, amely az érvényességi időtartam alatt a feladat ellátásához teljesíthető jóváhagyott kiadásokat és a teljesítendő várható bevételeket (költségvetési kiadásokat és költségvetési bevételeket) előirányzatként, illetve előirányzat- teljesítésként tartalmazza. Az alrendszerek tulajdonát képező, illetve rendelkezésére álló pénzeszköz év végi záróállománya, illetve annak forrásként történő igénybevétele a következő év költségvetésében folyó évi költségvetési bevételként nem irányozható elő, a folyó évi költségvetési kiadások forrásául azonban – jogszabályban meghatározott módon – megjelölhető és elszámolható. A pénzeszközök év végi záróállományának felhasználására, az áthúzódó kiadások teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat a társadalombiztosítási alrendszer és az alapok esetében törvény, a helyi önkormányzatok esetében törvény, kormányrendelet és önkormányzati rendelet, egyébként kormányrendelet állapítja meg.

(3) A költségvetési év megegyezik a naptári évvel.

8.§ (1) A költségvetési év költségvetési bevételeinek és költségvetési kiadásainak különbsége a tervezett, illetve tényleges költségvetési többlet vagy hiány.

(2) A költségvetési kiadások között kell elszámolni a nyújtott hiteleket, illetve bevételként azok visszatérülését.

8/A.§ (1) A költségvetés megállapításakor, illetve a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolóskor (a továbbiakban: zárszámadáskor) rendelkezni kell a költségvetési többlet felhasználásáról, illetve jóvá kell hagyni a költségvetési hiány finanszírozási módját.

(2) A költségvetési többlet évközi hasznosítása, illetve a költségvetési hiány fedezése – e törvény előírásainak és a költségvetés megállapításakor adott felhatalmazás keretei között – finanszírozási célú pénzügyi műveletek útján, illetve aktív és passzív pénzügyi műveletek egyenlegének figyelembevételével történik.

(3) A finanszírozási célú pénzügyi műveletek értékpapírok kibocsátásával és visszavásárlásával, hitelek felvételével és törlesztésével, szabad pénzeszközök – törvényben szabályozott – betétként való elhelyezésével és visszavonásával kapcsolatos, költségvetési előirányzatként, illetve annak teljesítéseként el nem számolható és meg nem jeleníthető finanszírozási bevételek és finanszírozási kiadások teljesítésével járnak együtt, és a pénzeszközök változását eredményezik.

(4) Az aktív és passzív pénzügyi műveletek a következők: a letéti, a függő, az átfutó, a kiegyenlítő és a helyesbítő kiadások és bevételek.

(5) A költségvetésben nem lehet a (3)–(4) bekezdésben foglaltak szerinti pénzügyi műveleteket – kivéve a letétbe helyezett készpénzes vámbiztosítékot – a költségvetési hiányt, illetve a költségvetési többletet módosító költségvetési bevételként, illetve költségvetési kiadásként elszámolni.

9.§ (1)Az államháztartás körébe tartozó állami feladatot az állam részben vagy egészben a költségvetési szerveken keresztül látja el, vagy ellátásának a pénzügyi fedezetét részben vagy egészben, közvetlenül vagy közvetve biztosítja.

(2) Az állami feladatok tartalmát és követelményeit külön törvények írják elő.

(3)Az államháztartás egyes alrendszerei az állami feladatok ellátásához a költségvetésükben meghatározott módon és mértékben járulnak hozzá.

10.§ (1)A Magyar Köztársaság területén működő, illetve jövedelemmel, bevétellel, vagyonnal rendelkező jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, továbbá a jövedelemmel, bevétellel vagy vagyonnal rendelkező belföldi vagy külföldi természetes személy kötelezhető arra, hogy befizetéseivel hozzájáruljon az államháztartás alrendszereinek költségvetéseiből ellátandó feladatokhoz.

(2)A fizetési kötelezettség elsősorban adó, illeték, vám, vámbiztosíték, járulék, hozzájárulás, bírság vagy díj formájában írható elő.

(3)Fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét, továbbá előlegfizetési kötelezettséget megállapítani – a díj, a bírság és a nemzetközi szerződésekben nem rögzített vámtételek, továbbá a nemzetközi kötelezettségünkkel összhangban kihirdetett, az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok behozatalánál alkalmazható piacvédelmi intézkedések, valamint a dömpingellenes és az értékkiegyenlítő vámokra vonatkozó szabályozások eredményeként fizetendő vámterhek kivételével – csak törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet.

(4)Fizetési kötelezettségekre, fizetésre kötelezettek körére, a fizetési kötelezettség mértékére vonatkozó törvények kihirdetése és hatálybalépése között legalább negyvenöt napnak kell eltelnie.

(5)A fizetési kötelezettség részletes szabályait – ha törvény másként nem rendelkezik – a Kormány állapítja meg.

(6)A díjat – ha törvény másként nem rendelkezik – a Kormány, illetve felhatalmazás alapján a miniszter rendelettel állapítja meg.

(7)Az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok behozatalánál alkalmazható piacvédelmi intézkedéseket, valamint a dömpingellenes és az értékkiegyenlítő vámokra vonatkozó előírásokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(8)A bírságfizetési kötelezettséget, a fizetésre kötelezettek körét, valamint a mentességeket törvény, a bírság mértékét törvény vagy annak felhatalmazása alapján a Kormány rendeletben állapítja meg.

(9)A törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződésekben nem szabályozott vámtételek kialakítását, módosítását, átmeneti időre történő csökkentését – a törvényben szabályozott feltételek alapján és nemzetközi kötelezettségeinkkel összhangban – az ipari és kereskedelmi miniszter és a pénzügyminiszter együttes rendeletben szabályozza.

11.§ (1) A fizetési kötelezettséget előíró jogszabály rendelkezik arról, hogy a bevétel az államháztartás mely alrendszere, illetve mely szervezete javára számolható el, illetve mely alrendszert illeti meg.

(2)A helyi önkormányzat a helyi önkormányzatokról szóló törvényben meghatározott bevételei esetén a törvényben megállapított keretek között a 10. § (3) bekezdésben említett feltételeket saját hatáskörben szabályozhatja.

Az államháztartás gazdálkodásának alapelvei

12.§ (1)Az államháztartás alrendszereiben minden pénzmozgásról el kell számolni. Az államháztartás alrendszereinek minden költségvetési bevétele és költségvetési kiadása költségvetésük részét képezi.

(2)Az államháztartás alrendszereiben a költségvetési gazdálkodás – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a bevételi előirányzatok teljesítésének kötelezettségét és a kiadási előirányzatok felhasználásának jogosultságát foglalja magában. A kiadási előirányzat nem jár felhasználási kötelezettséggel.

(3)A bevételi előirányzatok előirányzat-módosítás nélkül is túlteljesíthetők, ha a bevételekre vonatkozó jogszabályi előírások év közben nem változnak. Ellenkező esetben az előirányzatokat az arra jogosultnak módosítani kell. A bevételek tervezettől való elmaradása esetén e törvényben foglaltak szerint kell eljárni.

(4)Az éves költségvetés jóváhagyásakor meghatározott egyes kiadási előirányzatok előirányzat-módosítás nélkül is túlléphetők. Ezek csak olyan előirányzatok lehetnek, amelyek esetében törvényben, kormányrendeletben megállapított támogatásra, ellátásra vonatkozó jogosultság eredményezhet előirányzatot meghaladó kiadást. A jogosultság jogszabályi feltételeinek megváltoztatása előirányzat-módosítási kötelezettséggel jár.

(5)Az eredeti, illetve módosított (a továbbiakban: jóváhagyott) előirányzatokon felül képződő többletbevételek felhasználásának és az előirányzatok módosításának szabályait törvény tartalmazza.

(6)A bevételi előirányzatok elmaradása esetén, illetve más kiadási előirányzatok növelésének forrásaként a kiadási előirányzatok jogszabályi előírások alapján csökkenthetők, zárolhatók, illetve törölhetők.

(7)A csökkentés az előirányzat összegének mérséklése az adott költségvetési évre vonatkozóan.

(8)A zárolás az előirányzat egy része vagy egésze adott költségvetési évi felhasználásának időleges, feltételhez kötött korlátozása, felfüggesztése.

(9)A törlés az előirányzat felhasználásáról történő végleges lemondás az adott költségvetési évre vonatkozóan.

12/A.§ (1)A költségvetés végrehajtása során az államháztartás alrendszereiben tárgyévi fizetési kötelezettség a jóváhagyott kiadási előirányzatok mértékéig vállalható, és kifizetések – kivéve a jogszabályon, bírósági, illetve államigazgatási jogerős határozaton alapuló

kötelezettségeket és járandóságokat, továbbá a 12. § (4) bekezdésben meghatározott kiadásokat – is ezen összeghatárig rendelhetők el (utalványozás).

(2)Az államháztartás alrendszerében tárgyéven túli fizetési kötelezettség – kivéve a jogszabályon, bírósági, illetve államigazgatási jogerős döntésen alapuló kötelezettségeket és az e törvényben foglalt kezességvállalást – csak olyan mértékben vállalható, amely a kötelezettségvállalás időpontjában ismert feltételek mellett az esedékesség időpontjában, a rendeltetésszerű működés veszélyeztetése nélkül finanszírozható.

(3)Az (1) bekezdésben foglaltakat figyelmen kívül kell hagyni a függő, átfutó, kiegyenlítő bevételek és kiadások, valamint a helyesbítő tételek esetében.

(4)A központi költségvetés, a központi költségvetési szervek, a helyi önkormányzatok számára külön jogszabályban rögzített esetekben, a költségvetési szervek tevékenységi körén kívül eső, nem az állami, illetve önkormányzati feladatellátást finanszírozó pénzeszközök átmenetileg vagy megbízás alapján bonyolított forgalma letéti kezelésben történik. A letéti számla forgalma nem számolható el költségvetési bevételként, illetve költségvetési kiadásként.

13.§ A költségvetési év során az államháztartás alrendszerében a költségvetési bevételeket és költségvetési kiadásokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveleteket, valamint az aktív és passzív pénzügyi elszámolásokat pénzforgalmi szemléletben – a pénzforgalom nélküli és a pénzforgalmi tételek megkülönböztetésével, de azok egyenértékű kezelésével – részletesen, teljes összegükben – az adó, vám, vámbiztosíték, illeték és más bevételek esetében a törvény által biztosított kedvezményekkel és visszatérítésekkel együtt – kell számba venni.

13/A.§ (1)Az államháztartás alrendszerei részére juttatott adományok, segélyek elkülönített elszámolás mellett és kizárólag arra a célra használhatók fel, amelyre az adományozó juttatta.

(2)Az államháztartás alrendszeréből finanszírozott vagy támogatott szervezetek, illetve magánszemélyek számára számadási kötelezettség írható elő a részükre céljelleggel – nem szociális ellátásként – juttatott összegek rendeltetésszerű felhasználásáról. E számadási kötelezettség teljesítéséig a további finanszírozás, illetve támogatás felfüggeszthető. A finanszírozó ellenőrizni jogosult a felhasználást és a számadást.

(3)Az államháztartás alrendszeréből finanszírozott, illetve támogatott feladatok ellátása során az előirányzatok tervezett céltól eltérő felhasználását az előirányzat-átcsoportosítás e törvényben foglalt szabályai szerint lehet kezdeményezni.

13/B.§ Az államháztartás alrendszereihez tartozó szervezetek kötelesek az árubeszerzési, építési, beruházási és szolgáltatás-megrendelési célra juttatott támogatások felhasználását a közbeszerzési törvény szabályainak alkalmazásához kötni.

14.§ (1)Az államháztartás alrendszerei hiányának államadósságot növelő rendezését, továbbá tartozásokat átvállalni, elengedni, visszatérítendő támogatást vissza nem térítendő támogatássá átalakítani, illetve bármely más módon államadósságot növelő újabb kötelezettséget vállalni kizárólag a költségvetésük útján, előirányzattal megtervezve lehet.

(2)A központi költségvetés adóssága kizárólag a központi költségvetés hiányának finanszírozási szükséglete miatt változhat, kivéve a kincstári egységes számla előző év

december 31-éhez képest bekövetkező állományváltozásából adódó adósságnövekedést, a Magyar Nemzeti Banknál lévő nettó devizatartozás árfolyamvesztésére a Magyar Nemzeti Bank által nyújtott lejárat nélküli kamatmentes hitellel összefüggő államadósság változását.

(3)A költségvetési bevételek és a költségvetési kiadások, valamint az (1) bekezdésben foglalt műveletek egyenlege az adósságváltozást eredményező hiány vagy többlet.

15.§

16.§ (1)A tervezés és beszámolás során külön kell választani az államháztartás rendes bevételeit és kiadásait a rendkívüli bevételektől és kiadásoktól.

(2) A rendes bevételekhez és kiadásokhoz az államháztartásban évenként vagy meghatározott gyakorisággal rendszeresen előforduló, jellemzően a folyamatos működéssel összefüggő bevételek és kiadások tartoznak.

(3) A rendkívüli bevételek és kiadások nem állandó jellegűek, általában egyetlen évben merülnek fel, de esetleg több éven át tartó vagy előre látható gyakorisággal történő felmerülésük ellenére sem képezik az államháztartás rendes, hosszú távú vitelének részét. A felhalmozási kiadások és az állam által vállalt kezességek érvényesítésével kapcsolatos kiadások rendkívüli kiadásnak minősülnek.

17.§ (1)Az államháztartás alrendszerében a költségvetés teljesítésével kapcsolatos adatok; valamint a költségvetési és zárszámadási tervezetek, az államháztartás mérlegei, továbbá az ezeket megalapozó információk az Országgyűlés, illetőleg a helyi önkormányzatok és a helyi kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei elé történő betérjesztés után nyilvánosak.

(2)A nyilvánosság nem vonatkozik az állam-, a szolgálati, a bank- és adótitkot képező adatokra.

18.§ A költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadást az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti, besorolási rendnek megfelelően kell elkészíteni.

A Magyar Államkincstár és feladatai

18/A.§ (1)Az államháztartás alrendszerei költségvetése végrehajtásának pénzügyi lebonyolítása e törvényben meghatározott feladatait a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) látja el.

(2)A Kincstár a pénzügyminiszter szakmai, törvényességi és költségvetési felügyelete alatt álló önálló jogi személyiséggel rendelkező, e törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatásokat ellátó, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv.

(3)A Kincstár alkalmazottai tekintetében a közalkalmazottak jogállásáról szóló – többször módosított – [1992. évi XXXIII. törvény](#) (a továbbiakban: Kjt.) előírásait kell alkalmazni.

(4)A Kincstár vezetőjét a pénzügyminiszter nevezi ki, és menti fel. A Kincstár vezetője tekintetében a munkáltatói jogokat a pénzügyminiszter gyakorolja.

18/B.§ (1)a Kincstár a Magyar Állam nevében eljárva, a költségvetések végrehajtásának – a bevételek fogadásával, a kiadások teljesítésével, a pénzforgalmi műveletek és az átvezetések előkészítésével, lebonyolításával, valamint a zárszámadás előkészítésével kapcsolatos – ügyviteli, nyilvántartási, információgyűjtési és információszolgáltatási, valamint előirányzati fedezetvizsgálati és alaki -formai ellenőrzési feladatait látja el.

(2)A Kincstár az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatásokon kívül a Magyar Állam nevében gondoskodik a finanszírozási műveletek, a készpénzgazdálkodás, az államadósság kezelése és az azzal való gazdálkodás, az államadósság törlesztése és megújítása, az állam által vállalt kezességek és nyújtott hitelek nyilvántartása, a kötelezettségek teljesítése, illetve a követelések érvényesítése jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásáról. A Kincstár a központi költségvetés nevében a központi költségvetés terhére, annak forrásaiból – a költségvetési törvényben meghatározott mértékben, célra és feltétellel – megelőlegezési, likviditási hitelt nyújthat az Egészségbiztosítási Alapnak, a Nyugdíjbiztosítási Alapnak, az elkülönített állami pénzalapoknak, valamint a helyi önkormányzatoknak.

(3)A Kincstár az (1)–(2) bekezdésben szereplő feladatai ellátása során jogosult – törvényben meghatározott körben, mértékben és célra – pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására, ideértve a bankszámla vezetését és a készpénz nélküli fizetési forgalom lebonyolítását is (bankszámlaügylet). A pénzügyintézetekről és a pénzügyintézeti tevékenységről szóló [1991. évi LXIX. törvény](#) (a továbbiakban: Pit.) rendelkezéseit a Kincstárra nem kell alkalmazni.

(4)A Kincstár az (1) bekezdésben foglalt feladatait a szolgáltatási körébe és szolgáltatási felelősségébe tartozó szervezetek (a továbbiakban: kincstári kör) számára kötelezően igénybe veendő térítésmentes szolgáltatásként teljesíti.

(5) A kincstári körbe tartoznak a központi költségvetés, a központi költségvetési szervek és a rendelkezésükbe utalt előirányzatok, valamint az alapok.

18/C.§ (1)A kincstári kör szervezeteinek egymás közötti fizetéseit (kiadásait és bevételeit) átvezetéssel kell elszámolni.

(2)Pénzforgalmi tételként kell teljesíteni és elszámolni az (1) bekezdésben foglaltakon kívüli kiadásokat és bevételeket.

(3)A 18/B. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak ellátásával kapcsolatos pénzforgalom lebonyolítására a Kincstár a Magyar Nemzeti Banknál pénzforgalmi számlával rendelkezik.

(4)A (3) bekezdésben szereplő, a Magyar Nemzeti Bank által a Kincstár részére vezetett pénzforgalmi számla, kincstári egységes számlaként, a kincstári kör szervezetei és feladatai (2) bekezdés szerinti pénzforgalmának lebonyolítását is szolgálja.

(5)A kincstári egységes számlán kell elhelyezni és folyamatosan tartani a 18/B. § (5) bekezdésében meghatározott kincstári körbe tartozók pénzeszközeit.

(6)A Kincstár a számlatulajdonosok rendelkezési jogának biztosítása mellett a 18/B. § (3) bekezdésében foglalt bankszámla-vezetési tevékenységét – megbízás, illetve megállapodás alapján – a Nyugdíjbiztosítási Alap, az Egészségbiztosítási Alap és mindezen alapokat kezelő költségvetési szervek, a Magyar Tudományos Akadémia, mint köztestület által nem gazdasági társasági formában működtetett szervei, a Munkaerőpiaci Alap, valamint a 12/A. § (4)

bekezdésében foglalt letéti kezeléssel és a központi költségvetés, illetve a központi költségvetési szervek számára pénzben érkezett külföldi segélyek és adományok elkülönített kezelésével és felhasználásával összefüggésben térítésmentes szolgáltatásként végezheti.

(7)A Kincstár (6) bekezdésben megjelölt bankszámlavezetési tevékenységével összefüggő pénzforgalom a kincstári egységes számlán bonyolódik.

(8)Az államháztartás alrendszerei pénzügyintézetnél vezetett pénzforgalmi számlával csak e törvényben foglaltak szerint rendelkezhetnek.

(9)A kincstári körbe tartozók és a (6) bekezdésben megjelölt számlatulajdonosok devizaszámláit a Magyar Nemzeti Bank vezeti.

18/D.§ (1)A Magyar Nemzeti Bank a kincstári egységes számla mindenkori egyenlege után a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizet.

(2)A Kincstár – a pénzügyminiszter átruházott hatáskörében – jogosult a kincstári egységes számla mindenkori egyenlegét a Magyar Nemzeti Banknál betétként elhelyezni. A kamatokat a központi költségvetés javára kell elszámolni.

II. fejezet

A központi költségvetés

A központi költségvetés szerkezeti rendje

19.§ (1)A központi költségvetés fejezetekre tagozódik. A költségvetési törvényben szereplő – a törvényi előírások figyelembevételével meghatározott – fejezetek költségvetési fejezetrendet képeznek. A költségvetési fejezet a költségvetési tervezés, végrehajtás és beszámolás szempontjából önállóan felügyelt, irányított szervek és előirányzatok összessége.

(2)A központi költségvetés önálló fejezetként tartalmazza a Magyar Tudományos Akadémia, mint köztestület által – nem gazdasági társaságként – működtetett szervezetek költségvetését.

20.§ (1)A költségvetési fejezetek költségvetési címekre, alcímekre (a továbbiakban együtt: költségvetési cím) tagozódnak. A költségvetési cím szervezeti és szabályozási szempontból összetartozó, tovább részletezett előirányzatok összessége.

(2)Költségvetési címet alkotnak a központi költségvetési szervek. A területileg szétagoltan működő, de azonos tevékenységet végző költségvetési szervek közül több is képezhet egy címet.

(3)A költségvetési fejezet saját kezelésű, nem a központi költségvetési szervekhez rendelt előirányzatai egy költségvetési címet (a továbbiakban: fejezeti kezelésű előirányzatok cím) alkotnak.

(4)A központi költségvetésben címként jelenik meg a pártok, illetve az országos kisebbségi önkormányzatok működésének biztosítását szolgáló központi költségvetési támogatás, azon

belül alcímenként az egyes pártok, illetve egyes országos kisebbségi önkormányzatok részére megállapított előirányzat.

(5)A (2)–(3) bekezdéshez nem tartozó kiadásokat és bevételeket címekre kell bontani.

(6)A költségvetési törvényben szereplő címek – ide nem értve az alcímeket – címrendet képeznek. A címrend év közben a Kormány által kiegészíthető, illetve módosítható, kivéve azokat a címeket, amelyek előirányzatainak megváltoztatása az Országgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. A Kormány a címrend változásáról a költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat indokolásában részletesen beszámol.

(7)A központi költségvetés és az ellátandó feladat költségvetési kapcsolatának abban a szakmai cél szerinti költségvetési fejezetben kell megjelennie, amely fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője ellátja a számára e törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletekben foglalt feladatokat.

(8)A (7) bekezdésben szereplő feladatok ellátásában eltérő szabályt a költségvetési törvény állapíthat meg, megjelölve a jogok és kötelezettségek ellátásáért felelőst a költségvetési évre vonatkozóan.

A központi költségvetés bevételei

21.§ A központi költségvetés bevételeit képezik – a 10. §-ban foglaltaknak a központi költségvetést illető részén túl – a privatizációból származó, a költségvetési törvényben meghatározott bevételek; – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a koncessziós szerződésekből származó bevételek, a központi költségvetési szervek tevékenységéből származó bevételek; a nemzetközi pénzügyi kapcsolatokról a központi költségvetési alrendszerbe tartozó szervek részére, illetve az általuk ellátott feladatok támogatására belföldre pénzben beérkezett külföldi segélyekből és adományokból, továbbá egyéb forrásokból származó bevételek. A privatizációból származó bevételeknek a központi költségvetést megillető összegén felüli részének felhasználásáról a költségvetési törvényben kell rendelkezni.

A központi költségvetés kiadásai

22.§ A központi költségvetésben kiadás irányozható elő a központi költségvetési szervek feladatai, az állam nemzetközi, jogszabályi és szerződéses kötelezettségei ellátására, az államháztartás más alrendszerei, továbbá a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, természetes személy részére.

23.§ (1)A központi költségvetésben tételesen kell előirányozni a kiemelt jelentőségű beruházások és felújítások előkészítésére és megvalósítására szolgáló összegeket.

(2)Kiemelt jelentőségű az az állami feladatok ellátását szolgáló beruházás, felújítás és beruházási célprogram, amelynek tervezett összes költsége a jóváhagyás évében meghaladja a központi költségvetés kiadási főösszegének 0,2%-át, illetőleg, amelyet az Országgyűlés vagy a Kormány annak minősít.

(3)A fejezeti kezelésű előirányzatok, illetve a központi költségvetési szervek kiemelt jelentőségű beruházásait, felújításait és a beruházási célprogramokat az adott költségvetési címen belül kell elkülönítetten előirányozni.

(4)A (3) bekezdésben nem említett felhalmozási kiadások (beruházások, felújítások és egyéb felhalmozási célú támogatások, kiadások) költségvetési címenként külön előirányzatot alkotnak.

24.§ (1) A központi költségvetésben a 20. § (2) bekezdésében meghatározott címeken belül el kell különíteni a működési, a felhalmozási és az egyéb speciális célú előirányzatokat, valamint be kell mutatni a költségvetési létszámkeretet (a választott tisztségviselőket és a foglalkoztatottakat külön- külön). A költségvetési törvény törvényi kiemelt előirányzatként állapítja meg a működési költségvetésen belül a személyi kiadások, a munkaadókat terhelő járulékok, az ellátottak pénzbeli juttatásai, a dologi kiadások előirányzatait és a speciális előirányzatokat, továbbá a felhalmozási kiadásokon belül a beruházások, a felújítások és egyéb felhalmozási célú támogatások, kiadások, valamint a bevételek előirányzatait.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott előirányzatok az adott költségvetési cím

a) működési célú előirányzatain belül – a törvényi kiemelt előirányzatok között – év közben, összesen – az Országgyűlés által megállapított előirányzati összeghez képest – éves hatását tekintve – ha a költségvetési törvény másként nem rendelkezik – legfeljebb 10% -ot kitevő mértékben;

b) a felhalmozási célú előirányzatain belül – a törvényi előirányzatok között – év közben, korlátozás nélkül csoportosíthatók át a fejezet felügyeletét ellátó szerv hatáskörében. A működési és a felhalmozási célú előirányzatok között átcsoportosítást a Kormány engedélyezhet.

(3) A fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeit és kiadásait – a költségvetési törvényben meghatározott célra tekintettel –, felhasználását, kezelési költségeit, a rendelkezési jogosultságokat a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője a pénzügyminiszterrel egyetértésben szabályozza.

(4)A (3) bekezdés szerinti szabályozás kiterjedhet az előirányzat- maradványok jóváhagyásának és következő évi felhasználásának, az éven túli kötelezettségvállalásnak, a visszerhesen nyújtható támogatások (kölcsönök) folyósításának és visszatérítésének, az előlegek folyósításának és elszámolásának, a behajthatatlan követelésekről történő lemondásnak a részletes szabályaira.

(5)A fejezeti kezelésű előirányzatok címen belül az alcímek között átcsoportosításra csak a költségvetési törvény felhatalmazása alapján kerülhet sor.

(6)A fejezeti kezelésű előirányzatok az (1) bekezdésben foglalt címekhez az előirányzat céljának, rendeltetésének megfelelően – a törvényi kiemelt előirányzatokra is kiterjedő – a Kormány rendeletében meghatározott módon, előirányzat-módosítással a fejezet felügyeletét ellátó szerv hatáskörében csoportosíthatók át.

(7)Költségvetési szervek megszüntetésével, illetve ezzel összefüggésben más szervezeti formák alapításával kapcsolatos – a törvényi kiemelt előirányzatokra is kiterjedő, a (2)

bekezdésben foglaltakon túli – előirányzat-módosítások a fejezet felügyeletét ellátó szerv hatáskörében, a Kormány rendeletében meghatározott módon hajthatók végre.

25.§ (1)A központi költségvetésben általános tartalékot kell képezni az előre nem valószínűsíthető, nem tervezhető kiadásokra, illetve az előirányzott, de elháríthatatlan ok miatt elmaradó bevételek pótlására.

(2)A bevételek elmaradása esetén az általános tartalék egy része vagy egésze zárolható, illetve törölhető.

26.§ (1) Az általános tartalék előirányzata nem lehet több, mint a központi költségvetés kiadási főösszegének 2%-a és nem lehet kevesebb, mint annak 0,5%-a.

(2)Az általános tartalék terhére – az éves hatást tekintve – annak legfeljebb 40%-os mértékéig vállalható kötelezettség az első félévben. Ennél nagyobb kötelezettségvállaláshoz az Országgyűlés jóváhagyása szükséges.

(3)Az általános tartalék terhére a tárgyidőszakot megelőzően kötelezettség nem vállalható.

A központi költségvetés egyenlegének rendezése

27.§ A költségvetési, illetve a költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadási törvény rendelkezik a tervezett (létrejött) bevételi többlet felhasználásáról, illetve a tervezett (létrejött) hiány finanszírozásáról.

III. fejezet

A központi költségvetéssel kapcsolatos hatásköri és eljárási szabályok

Az Országgyűlés feladatai

28.§ (1)Az Országgyűlés a központi költségvetésről és annak végrehajtásáról törvényt alkot.

(2)A költségvetés, illetve zárszámadás elfogadásával egyidejűleg kell dönteni a költségvetési többlet rendeltetéséről, illetve jóváhagyni a költségvetési hiány finanszírozásának módját.

29.§ (1)A költségvetési törvényjavaslatot az Országgyűlés az Állami Számvevőszék véleményével együtt tárgyalja meg.

(2)A zárszámadási törvényjavaslatot az Országgyűlés az Állami Számvevőszék jelentésével együtt tárgyalja meg.

30.§ (1)Az Országgyűlés a költségvetési törvényben a bevételek és kiadások kiemelt előirányzatait költségvetési fejezetenként és azon belül költségvetési címenként állapítja meg.

(2)Az Országgyűlés a költségvetési törvényben költségvetési fejezetenként és címenként meghatározza azon kiadásokat és bevételeket, amelyek előirányzatának megváltoztatása kizárólagos döntési hatáskörébe tartozik.

(3)A költségvetési fejezetek között az előirányzatok célját, rendeltetését megváltoztató átcsoportosítást – ide nem értve az általános tartalék felhasználását – az Országgyűlés hajthat végre.

31.§ Az Országgyűlés a költségvetési törvényben meghatározza a helyi önkormányzatok központilag szabályozott adókból, illetékekből származó részesedését, a helyi önkormányzatok és a helyi kisebbségi önkormányzatok normatív központi költségvetési hozzájárulásai címeit és összegét, a helyi önkormányzatoknak és a helyi kisebbségi önkormányzatoknak juttatandó címzett, cél- és egyéb támogatásokat, valamint megállapítja a helyi önkormányzatokat, illetve a helyi kisebbségi önkormányzatokat megillető – az államháztartás alrendszereit megillető kötelezettségek beszámításával (nettó módon) finanszírozott – támogatások elosztási és folyósítási rendjét.

31/A.§ Az Országgyűlés a költségvetési törvényben az alapok költségvetését alaponként, bevételeiket és kiadásaikat jogcímenként, illetve – amennyiben az alap működéséről szóló törvény a jogcímeik megválasztását az alappal rendelkező hatáskörébe utalja – összevont jogcímenként állapítja meg.

32.§ (1)Az Országgyűlés a költségvetési törvényben felhatalmazza a Kormányt a központi költségvetésben előírt bevételek beszedésére és a kiadások teljesítésére.

(2)

33.§ (1)Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a központi költségvetés terhére, a költségvetési törvényben meghatározott mértéken belül, meghatározott célokra, egyedi esetben kezességet vállaljon.

(2)Az Országgyűlés a törvényen alapuló és az (1) bekezdés szerint vállalt kezességek alapján várható fizetési kötelezettségek (a kezességi szerződésből eredő fizetési igények beváltásának) fedezetére a költségvetési törvényben előirányzatot hagy jóvá.

(3)Az (1) bekezdés szerinti kezességvállalás egyszerű kezesség. A Kormány csak kivételesen indokolt esetben vállalhat készfizető kezességet.

(4)Az (1) bekezdés szerinti kezességvállalás alapján a központi költségvetés által kifizetett összeg a tartozás eredeti kötelezettjének állammal szembeni tartozásává válik, és azt adók módjára kell behajtani.

34.§ (1)Ha a költségvetési törvényt azon év január 1-jéig, amelyre az szól, az Országgyűlés nem alkotta meg, akkor az átmeneti gazdálkodásról törvényt alkothat, amelyben felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy a központi költségvetés bevételeit folytatólagosan beszedhesse és kiadásait teljesítse, és meghatározza, milyen intézkedéseket tehet.

(2)Az átmeneti gazdálkodásról szóló törvényben meg kell határozni a felhatalmazás időtartamát. A felhatalmazás legkésőbb az új költségvetési törvény hatálybalépésének napján

megszûnik. A felhatalmazás időtartama alatt beszedett bevételeket és teljesített kiadásokat a költségvetési törvénybe kell beilleszteni.

(3)Ha a felhatalmazás hatályának lejártáig az Országgyûlés a költségvetési törvényt nem alkotja meg, akkor az (1)–(2) bekezdést kell megfelelően alkalmazni az újabb átmeneti gazdálkodásról szóló törvény megalkotásánál.

A Kormány feladatai

35.§ A Kormány felelős a költségvetési törvényjavaslat elkészítéséért és az e törvényben meghatározott határidõn belül az Országgyûlés elé terjesztéséért.

36.§ A Kormány a költségvetési törvényjavaslat benyújtásakor

a) elõterjeszti azokat a törvényjavaslatokat is, amelyek a javasolt elõirányzatok megalapozásához szükségesek;

b) tájékoztatást ad a többéves elkötelezettséggel járó kiadási tételek késõbbi évekre vonatkozó hatásairól;

c) 1997. évi költségvetési évtõl kezdõdõen teljeskörûen bemutatja – a b) pontban foglaltakat is beleértve – a költségvetési évet követõ 2 év várható elõirányzatait, amelyeket a költségvetési év folyamatai és áthúzódó hatásai, a tervezett feladatellátási és szervezeti változások, valamint a gazdasági elõrejelzések szerint állapítottak meg;

d) bemutatja a költségvetési törvény legfontosabb társadalmi és gazdasági hatásait;

e) értékeli a költségvetési évet megelőző időszak gazdasági, költségvetési folyamatait.

37.§ A Kormány felelős a költségvetési törvény végrehajtásáért.

38.§ (1)A Kormány rendelkezik az általános tartalékkal és – ha a költségvetési törvény másként nem rendelkezik – a céltartalékokkal.

(2)A céltartalék olyan, a központi költségvetésben meghatározott elõirányzat, amely évközi központi (kormányzati) intézkedés fedezetül szolgál, s amelyeknek célját és rendeltetését egyidejûleg meghatározták, azonban az elõirányzat fejezet, cím, alcím szerinti felhasználásának megoszlása a költségvetési törvényjavaslat elõkészítésekor még nem ismert.

39/A.§ (1)A Kormány a költségvetési egyenlegtervezettõl tartósan és jelentõs mértékben eltérõ, kedvezõtlen évközi alakulása esetén elõirányzatokat zárolhat, csökkenthet, illetve törölhet azon elõirányzatok kivételével, amelyeknek évközi megváltoztatási jogát az Országgyûlés magának tartotta fenn.

(2)Ha az (1) bekezdés alapján tett intézkedések együttes hatása meghaladja az érintett elõirányzatok 10%-át és a költségvetés kiadási fõösszegének 0,1%-át, akkor a Kormány a megtett intézkedésekrõl az Országgyûlést 30 napon belül jelentésben tájékoztatja.

39.§ (1)Állami feladatok, központi költségvetési szervek elõirányzatainak célját, rendeltetését nem érintõ, fejezetek közötti elõirányzat -átcsoportosításra a Kormány jogosult.

(2)A fejezeten belül a címek – ide nem értve az alcímeket – között, a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok, a dologi kiadások, az ellátotti pénzbeli juttatások fejezetre összesített előirányzatait is érintő átcsoportosítást a Kormány engedélyezhet, kivéve azokat a címeket, amelyek módosítására vonatkozó jogot az Országgyűlés a költségvetési törvényben magának fenntartja.

(3)A Kormány az (1)–(2) bekezdés szerinti átcsoportosítás jogát – rendeletében szabályozott módon – átengedheti a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének.

(4)A Kormány a 38. §-ban, a 38/A. §-ban, és az (1)–(2) bekezdésekben meghatározott előirányzat-módosításokról nyilvános határozatban dönt.

40.§ A költségvetési törvényben meghatározott egyes előirányzatoknál külön szabályozott módosítás nélkül is eltérhet a teljesülés a jóváhagyottól. Ezen előirányzatok között olyan bevételi, illetve kiadási előirányzat jelölhető meg, amelynek teljesülése jogszabályon alapul, illetve olyan tényezők következménye, amelyek alakulására a Kormánynak közvetlen befolyása nincs. Ha ezek az előirányzatok a tervezett egyenleg megvalósulását veszélyeztetik, a Kormány köteles a tervezett költségvetési egyenleg biztosítása érdekében a szükséges intézkedést megtenni.

41.§ (1)A Kormány pótköltségvetési törvényjavaslatot köteles az Országgyűlés elé terjeszteni, ha év közben a körülmények oly módon változnak meg, hogy ezek a központi költségvetés tervezeti egyenlegét – a 38/A. § alapján végrehajtott intézkedések ellenére is – tartósan és jelentősen veszélyeztetik.

(2)A Kormány pótköltségvetési törvényjavaslatot köteles az Országgyűlés elé terjeszteni akkor is, ha a költségvetésben előirányzott általános tartalékot felhasználták, és a költségvetési törvényben megállapított források nem elégségesek a kiadási előirányzatok fedezésére.

(3)A pótköltségvetési törvényjavaslat a költségvetési törvénynek az előirányzatok meghatározására vonatkozó rendelkezéseit javasolja újból megállapítani.

(4)A költségvetési törvény módosítását nem az (1)–(2) bekezdésekben említett okok miatt kezdeményező és formailag nem a (3) bekezdésben foglaltak szerinti törvényjavaslat nem minősül pótköltségvetési törvényjavaslatnak, illetve hatálybalépés esetén pótköltségvetési törvénynek.

42.§ (1)A Kormány a költségvetési törvényben meghatározott célokra, illetve mértékben történő kezességvállalásról nyilvános határozatban dönt. Ebben rögzíti a kezességvállalás indokát, annak mértékét vagy összegét, feltételeit, a hitelfeltevőt, a fizetésre kötelezettet, illetve a kezesség típusát, a típus megválasztásának indokát.

(2)A Kormány a kezességvállalásról szóló határozatában a kezesség körülményeinek figyelembevételével, beváltásának valószínűségére tekintettel rendelkezik arról, hogy a kezesség útján szerzett pénzeszközökből végrehajtott beszerzésekre a közbeszerzésekről szóló törvény szabályait kell-e alkalmazni.

(3)A központi költségvetés terhére vállalt egyedi kezességekre vonatkozó megállapodásokat a Kormány nevében a pénzügyminiszter írja alá, és azokat havonta megküldi az Állami Számvevőszéknek.

(4)A Kormány az (1) bekezdés szerinti kezességvállalásai alapján várhatóan esedékessé váló fizetési kötelezettségeit összesítve, az esedékessé válás valószínűsége szerint is bemutatva köteles a költségvetési törvényjavaslat indokolásában tájékoztatásul előterjeszteni.

(5)A Kormány a zárszámadási törvényjavaslatban köteles beszámolni az Országgyűlésnek az (1) bekezdés szerinti kezességvállalásairól és a kezességi helytállás alapján teljesített kifizetésekről.

(6)Ahol korábbi jogszabály állami garanciát, állami kezességvállalást vagy állami helytállást említ, azon 1993. június 30-át követően az e törvényben, illetve az e törvény alapján szabályozott állami kezességvállalást kell érteni.

(7)Az e törvény hatálybalépése előtt jogszabály által biztosított, illetve jogszabályi felhatalmazás alapján vállalt állami kezességre (garanciára, helytállásra) – a kezességvállalás érintetlenül hagyásával – e törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

43.§ (1)A Kormány előkészítő, koordináló és végrehajtó feladatokat lát el a helyi önkormányzatok központi költségvetéséből származó hozzájárulásával összefüggésben.

(2) A Kormány az Országgyűléssel egyidejűleg tájékoztatja a helyi önkormányzatokat és a helyi kisebbségi önkormányzatokat a következő évi gazdaságpolitikai elképzelésain alapuló költségvetési politika fő irányairól, a rájuk vonatkozó pénzügyi szabályozás előzetes elgondolásairól.

(3)A költségvetési törvényjavaslat benyújtásával egyidejűleg a helyi önkormányzatokra vonatkozó adatokat és a szabályozási elgondolásokat a Kormány a helyi önkormányzatok rendelkezésére bocsátja.

43/A.§ A Kormány az Országgyűléssel egyidejűleg tájékoztatja a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzatot, az Egészségbiztosítási Önkormányzatot, a köztestületeket, valamint az országos kisebbségi önkormányzatokat a következő évi gazdaságpolitikai elképzelésain alapuló költségvetési politika fő irányairól, a rájuk vonatkozó pénzügyi szabályozás előzetes elgondolásairól.

44.§ Ha az Országgyűlés a költségvetési törvényt azon év január 1- jéig, melyre szól, nem alkotta meg, a Kormány köteles haladéktalanul az átmeneti gazdálkodásról törvényjavaslatot az Országgyűlés elé terjeszteni.

45.§ (1)Ha az Országgyűlés a költségvetési törvényt azon év január 1-jéig, amelyre szól, nem alkotta meg, és az átmeneti gazdálkodásról szóló törvény a hatályát veszítette, akkor a Kormány jogosult a költségvetést megillető bevételeknek a hatályos jogszabályok szerinti beszédésére és az előző évi kiadási előirányzatokon belül a kiadások időarányos teljesítésére.

(2)Az (1) bekezdés alapján folytatott gazdálkodásról az Országgyűlés előtt el kell számolni, a beszédett bevételeket és teljesített kiadásokat az új költségvetési törvénybe kell beilleszteni.

46.§ (1)Az állampolgárok élet- és vagyonbiztonságát veszélyeztető elemi csapás, illetőleg következményeinek az elhárítása érdekében (veszélyhelyzetben) a Kormány az államháztartás körében átmeneti – e törvény rendelkezéseitől eltérő – intézkedéseket hozhat, amelyről az Országgyűlés legközelebbi ülésén be kell számolnia.

(2)Az (1) bekezdésben meghatározott jogkörben a Kormány a fejezetek között átcsoportosítást hajthat végre, egyes kiadási előirányzatok teljesítését felfüggesztheti, a költségvetési törvényben nem szereplő kiadásokat teljesíthet és rendkívüli fizetési kötelezettséget írhat elő.

47.§

A pénzügyminiszter feladatai

48.§ A pénzügyminiszter

- a) az államháztartással kapcsolatban a Kormány hatáskörébe tartozó kérdésekben döntéselőkészítő, koordináló feladatot lát el, előkészíti a költségvetési és a zárszámadási törvény tervezeteit;
- b) gondoskodik a központi költségvetés végrehajtásáról, az előirányzatoknak a tervezettől jelentősen eltérő teljesülése esetén a Kormányánál intézkedést kezdeményez;
- c) gondoskodik a központi költségvetés adósságainak és adósságterheinek nyilvántartásáról, az adósságok törlesztéséről;
- d) javaslatot tesz az általános tartalék és a céltartalék felhasználására;
- e) az állami feladatok ellátását szolgáló, e törvényben meghatározott kincstári vagyon tekintetében gyakorolja a tulajdonosi jogokat;
- f) működteti a Kincstárt, ellátja annak szakmai, törvényességi és költségvetési felügyeletét;
- g) gondoskodik a kincstári körbe tartozók költségvetései végrehajtásának pénzügyi lebonyolításáról, a hiány finanszírozásáról, figyelemmel kíséri a költségvetési előirányzatok és a költségvetési létszámkeret teljesülésének alakulását, a tervezettől jelentős eltérés esetén a Kormányánál intézkedéseket kezdeményez;
- h) nyilvántartást vezet az államháztartás körébe tartozó szervezetekről és az előirányzattal önállóan rendelkező jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekről, valamint a központi költségvetés, központi költségvetési szervek, alapok által támogatásban részesített államháztartáson kívüli szervezetekről;
- i) nyilvántartást vezet a központi költségvetés terhére vállalt kezességekről; a többéves kihatással járó pénzügyi kötelezettségvállalásokról; az állam nemzetközi pénzügyi elszámolásairól; az állam követeléseiről; a központi költségvetés bevételeit érintő kedvezményekről, kedvezmény jellegű mentességekről és bevétel-átengedésekről;
- j) nyilvántartást vezet a központi költségvetés részletes előirányzatairól, tájékoztatja a Kincstárt az előirányzat- módosításokról;

k) nyilvántartást vezet a kincstári vagyronról;

l) szabályozza az államháztartás bevétel-előírási és kötelezettségvállalási rendjét; a költségvetési tervezés, az előirányzat-módosítás, az adatszolgáltatás és a beszámolás eljárási rendjét;

m) meghatározza – a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben – az államháztartás információs rendszerének tartalmát, szabályozza az információs szolgáltatás rendjét;

n) felelős az államháztartás pénzügyi információs rendszerének működtetéséért, az azt szolgáló informatikai infrastruktúra koordinált fejlesztési programjának elkészítéséért és megvalósításának irányításáért;

o) szabályozza – az Állami Számvevőszék véleményének kikérésével – az államháztartás körébe tartozó, a 87. § (2) bekezdésében nem említett szervek (a továbbiakban: az államháztartás körébe tartozó egyéb szervek), az előirányzattal rendelkező jogi személyiséggel nem rendelkező költségvetési egységek költségvetési gazdálkodásának számviteli rendjét, az államháztartás alrendszereiből támogatásban részesülő államháztartáson kívüli szervezetek esetében a támogatás elszámolásának számviteli rendjét, valamint a Kincstár számviteli rendjét;

p) szabályozza az előirányzat-felhasználás és a felhasználás ütemezésének, a bevételek fogadásának és a kiadások teljesítésének, valamint a készpénzellátmányok felvételének és elszámolásának kincstári rendjét.

A fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének feladatai

49.§ A fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője – ha törvény másként nem rendelkezik –

a) közreműködik a következő évre vonatkozó költségvetési tervezés fő kereteit meghatározó költségvetési irányelvek elkészítésében, és irányítja a felügyelete alá tartozó fejezet és a hatáskörébe utalt alap tervezését, zárszámadását;

b) a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt költségvetési szervek tevékenységében érvényesíti az állami feladatok ellátására szóló előirányzatokkal, létszámokkal és a vagyonnal való szabályszerű és hatékony gazdálkodás követelményeit;

c) rendszeresen figyelemmel kíséri a költségvetés végrehajtásában a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt szervek ezzel kapcsolatos tevékenységét, a jóváhagyott költségvetési előirányzatok, illetve az azokból ellátandó feladatok teljesülésének veszélyeztetése esetén a hatáskörébe tartozó előirányzatoknál megteszi a szükséges intézkedéseket, illetve kormányzati hatáskörbe tartozó ügyekben a Kormánytól intézkedést kezdeményez;

d) megállapítja a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt azon költségvetési szervek költségvetését és a központi költségvetés azon kiadási és bevételi előirányzatait, amelyek megállapítása nem tartozik az Országgyűlés, a Kormány és törvényi rendelkezés alapján más személy, szerv, testület hatáskörébe, jóváhagyja a központi költségvetési szervek és alapok részletes (elemi) költségvetését;

e) a d) pontban foglalt előirányzatok tekintetében módosítási, zárolási, illetve törlési jogot gyakorol;

f) a Kormány rendeletében szabályozott módon gyakorolja a hatáskörébe utalt előirányzat-módosítási,-átcsoportosítási és-felhasználási jogköröket, ideértve a költségvetési címen belüli alcímek közötti – kiemelt előirányzatok adott címre összesített előirányzatát nem érintő – átcsoportosítást, a 24. § (2)–(5) bekezdésében foglalt belső átcsoportosítást, a fejezeti tartalék felhasználását is;

g) engedélyezi – a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó rendeletben foglaltak szerint – a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt szervek jóváhagyott bevételi előirányzatain felüli többletbevétel és a felülvizsgálat után jóváhagyott előirányzat-maradvány felhasználását és az előirányzatok ezzel kapcsolatos módosítását;

h) jóváhagyja a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt szervek létszámát, átcsoportosítási jogot gyakorol a fejezeten belüli, illetve címen belüli létszámkeretek tekintetében; előkészíti, koordinálja a fejezetbe tartozó mindazon költségvetési szervek, költségvetési előirányzatok és létszámkeretek tekintetében a megállapítással, módosítással kapcsolatos döntéseket, amelyeknél törvény rendelkezése alapján nem a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője gyakorolja ezen jogköröket;

i) gondoskodik a hatáskörébe utalt alapok működéséről, az előirányzatok módosításáról – ha törvény másként nem rendelkezik – dönt azok felhasználásáról;

j) a d)–h) pontokban foglalt előirányzat, illetve létszámkeret megállapításáról, módosításáról a pénzügyminisztert – jogszabályban meghatározott módon – folyamatosan tájékoztatja;

k) elkészíti a pénzügyminiszter irányelvei alapján a felügyelete alá tartozó fejezet és a hatáskörébe utalt alap költségvetésének végrehajtásáról szóló zárszámadást;

l) a költségvetési törvényben meghatározott értékhatárig, fejezetén belül a címek között átcsoportosítást végez, kezdeményezheti a Kormány hatáskörébe tartozó címek közötti átcsoportosítást;

m) a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője, ha az nem miniszter – kezdeményezheti, hogy a pénzügyminiszter – a fejezet vezetőjével egyetértésben – rendeletben állapítson meg díjfizetési kötelezettséget a fejezethez tartozó költségvetési szervek szakmai és hatósági feladatainak ellátásáért, szolgáltatásaiért;

n) törvényben meghatározott esetekben és módon közreműködik a kincstári vagyon vagyonkezelése feltételeinek kialakításában;

o) a pénzügyminiszterrel egyetértésben – évente január 15-ig – szabályozza a fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeit és kiadásait – a költségvetési törvényben meghatározott célra tekintettel –, felhasználását, kezelési költségeit, az előirányzat- maradványok jóváhagyását és következő évi felhasználását, az éven túli kötelezettségvállalást; a visszterhesen nyújtható támogatások (kölcsönök) folyósításának és visszatérítésének, az előlegek folyósításának és elszámolásának, a behajthatatlan követelésekről történő lemondásnak a rendjét.

Eljárási szabályok

50.§ (1)A pénzügyminiszter május 30-ig elkészíti és a Kormány elé terjeszti a következő évre vonatkozó gazdaságpolitikai elképzelésin alapuló költségvetési politika fő irányait és a költségvetési tervezés fő kereteit meghatározó költségvetési irányelveket.

(2)A Kormány június 30-ig jelentésben tájékoztatja az Országgyűlést a következő évi gazdaságpolitikai elképzelésin alapuló költségvetés politika fő irányairól.

51.§ (1)A fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője a felügyelete alá tartozó fejezet és a hatáskörébe tartozó alap költségvetésének részletes tervezetét a költségvetési irányelvek szerint július 31-ig állítja össze.

(2)A pénzügyminiszter augusztus 31-ig terjeszti a Kormány elé a költségvetési törvényjavaslat tervezetét.

52.§ (1)A Kormány szeptember 30-ig benyújtja az Országgyűlésnek a következő évre vonatkozó költségvetési törvényjavaslatot, és ehhez tájékoztatási céllal az államháztartás helyzetét bemutató összefoglaló táblázatokat, mérlegeket mellékel.

(2)Az Országgyűlés megtárgyalja a központi költségvetés bevételeit és kiadásait fejezetenként és összességében. A tárgyalás során november 30-ig az Országgyűlés határozatában összegszerűen meghatározza a fejezetek bevételi és kiadási főösszegét, a hiány, illetve a többlet mértékét.

(3)A november 30-ig meghozandó határozat elfogadása után a költségvetési törvény vitájában a benyújtott módosító javaslatok a többlet vagy hiány mértékét, és a (2) bekezdésben foglaltak szerint meghatározott fejezeti bevételi és kiadási főösszegeket nem változtathatják.

(4)A fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője, illetve a külön jogszabályban arra feljogosított szerv a költségvetési törvény elfogadását követő 10 napon belül megállapítja a felügyelete alá tartozó fejezetbe sorolt központi költségvetési szervek és feladatok kiemelt költségvetési előirányzatait, a költségvetési törvény kihirdetését követő 20 napon belül pedig a részletes előirányzatokat (elemi költségvetést).

(5) Amennyiben az Országgyűlés a költségvetési törvényt olyan időpontban fogadja el, hogy a (4) bekezdésben foglaltak a költségvetési év első munkanapjáig nem teljesíthetők, a pénzügyminiszter ebben az átmeneti időszakban teljesíthető kiadásokat a Kormány által benyújtott költségvetési törvényjavaslatban foglalt előirányzatok alapján állapítja meg.

53.§ A Kormány a zárszámadásról szóló törvényjavaslatot a költségvetési évet követően nyolc hónapon belül terjeszti az Országgyűlés elé. A zárszámadásról szóló törvényjavaslatot az Országgyűlés elé történő terjesztést megelőzően két hónappal benyújtja az Állami Számvevőszéknek.

IV. fejezet

Az elkülönített állami pénzalapok költségvetései

54.§ (1) Alapot létrehozni csak törvénnyel lehet, amelyben meg kell határozni az alap rendeltetését, bevételi forrásait, a teljesíthető kiadások körét, valamint az alappal való rendelkezésre jogosult, a felhasználásért felelős minisztert.

(2) Az alap létrehozásának feltétele, hogy a meghatározott feladatok állami ellátásához részben célzott adójellegű befizetések, hozzájárulások, járulékok, illetve bírságok címén államháztartáson kívülről származó források legyenek közvetlenül hozzárendelhetők.

(3) Az alappal való rendelkezésre jogosult és a felhasználásért felelős miniszter gondoskodik arról, hogy az alap felhasználása más alapokkal összehangoltan történjen.

54/A.§ A miniszter az alap tervezési, kötelezettségvállalási, bevétel -előírási, szerződéskötési, utalványozási, ellenőrzési, államháztartási információszolgáltatási és beszámolási feladatainak ellátásával kizárólag központi költségvetési szervet vagy kivételesen köztestületet bízhat meg. Az alap működtetésének kiadásait az alap finanszírozhatja.

55.§ (1) Az alap Országgyűlés által megállapított kiadási előirányzatai akkor módosíthatóak, ha a bevételi előirányzatok túlteljesítése, illetve – amennyiben törvény az alap maradványának felülvizsgálatáról és jóváhagyásáról másként nem rendelkezik – a felülvizsgált és jóváhagyott előző évi maradványok erre fedezetet biztosítanak. Bevételelmaradás esetén az előirányzatokat csökkenteni kell.

(2) A miniszter előirányzat-módosítást köteles végrehajtani az (1) bekezdésben, illetve az alap működéséről szóló törvényben meghatározott esetekben.

56.§ A gazdasággal összefüggő alap esetében a zárszámadásról szóló törvényjavaslat tárgyalása során az Országgyűlést tájékoztatni kell az érintett gazdasági kamaráknak az alap indokoltságára és további működésére vonatkozó véleményéről.

57.§ (1) Az alap – bevételeit és kiadásait az alap működéséről szóló törvényben meghatározott jogcímenként, illetve összevont jogcímenként bemutatott – költségvetését és zárszámadását a költségvetési és a zárszámadási törvényjavaslat részeként az Országgyűlés hagyja jóvá.

(2) A Kormány az alap bevételeinek és kiadásainak tervezett (tényleges) összegét és rendeltetését, ideértve a 36. § c) pontjában foglaltakat is, és a kötelezettségvállalások és az előírt tartozások tervezett (tényleges) alakulásának bemutatását is köteles tájékoztatásul a költségvetési törvényjavaslat indokolásában az Országgyűlés elé terjeszteni.

(3) Az alap gazdálkodásáról az alappal rendelkező miniszter éves költségvetési beszámolót és mérleget készít. A beszámolót és a mérleget könyvvizsgálóval hitelesíttetni kell. A hitelesített beszámolót és mérleget meg kell küldeni az Állami Számvevőszéknek.

(4) A könyvvizsgálatok eredményéről a Kormány a zárszámadás keretében tájékoztatja az Országgyűlést.

(5) A könyvvizsgálót – az Állami Számvevőszék elnökének javaslata ismeretében – az alappal rendelkező miniszter bízta meg. A könyvvizsgálat költségeit az alapok kezelésével kapcsolatos kiadások között kell elszámolni.

58.§ Az alap költségvetési tervezeteihez és az elfogadott költségvetéséhez szöveges indokolást kell mellékelni, amelyben az egyes előirányzatok megalapozottságát kell indokolni.

59.§ (1) Az alap terhére – ha törvény másként nem rendelkezik – alapítvány, egyházi jogi személy, társadalmi szervezet, közalapítvány, közhasznú társaság, köztestület, gazdasági társaság – kivéve az alap pénzeszközeiből finanszírozott központi költségvetési szervek átalakítását ezen szervezeti formák valamelyikévé – nem alapítható, illetve gazdasági társaságban érdekeltség nem szerezhető.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szervezetek számára eseti, egyedi támogatás kizárólag az alap rendeltetése szerinti konkrét feladat megvalósítására adható.

(3) Az alap követelése fejében gazdasági társaságban való érdekeltséget megtestesítő részvényt vagy üzletrészt, továbbá egyéb vagyontárgyakat elfogadni csak abban az esetben és mértékben lehet, ha és amekkora összegben a pénzbeli teljesítés nem lehetséges.

(4) Ha a követelés csak gazdasági társaságban való érdekeltséget megtestesítő részvény vagy üzletrész, továbbá egyéb vagyontárgyak megszerzésével elégíthető ki, azokat a lehető legrövidebb időn belül a kincstári vagyon kezeléséért felelős szervezet részére kizárólag készpénzes értékesítésre vagy – az értékesítésig – további hasznosításra át kell adni.

(5) A követelés fejében történő értékpapír-, vagyon-, illetve tulajdonjog -átruházást írásbeli megállapodásban kell rögzíteni, amely a kincstári vagyon kezeléséért felelős szervezet egyetértésével jön létre.

(6) A (4) bekezdésben szereplő vagyon értékesítéséből, hasznosításából származó bevétel – a költségvetési támogatás arányában a központi költségvetést megillető hányad kivételével – az alapot illeti meg.

60.§ Az alapból vállalkozási tevékenység nem folytatható.

61.§

V. fejezet

A helyi önkormányzatok költségvetése

62.§ (1) A helyi önkormányzat költségvetéséből finanszírozza és látja el a helyi önkormányzatokról szóló és más törvényben meghatározott feladatait.

(2) A helyi kisebbségi önkormányzat a költségvetésből finanszírozza és látja el a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló és más törvényben meghatározott feladatait.

63.§ (1) A normatív állami hozzájárulás összegét, a normatív állami hozzájárulások jogcímeit és mértékeit, továbbá az egyéb támogatások jogcímeit és feltételrendszerét a költségvetési törvény állapítja meg.

(2)A központi költségvetésből a helyi önkormányzatok részére átengedett személyi jövedelemadó, valamint a normatív állami hozzájárulás összegét a helyi önkormányzati költségvetési szervek által utalványozott, a személyi juttatásokat és egyéb kifizetéseket terhelő levonások és járulékok beszámítását követően (nettó módon) 13 részletben kell folyósítani.

(3)A (2) bekezdés szerinti finanszírozás biztosításához szükséges információkat a központosított illetményszámfejtésből rendelkezésre álló adatok, illetve a központosított számfejtést nem igénylő önkormányzatok adatszolgáltatása alapján a Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat és a Fővárosi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat szolgáltatja a Kincstár részére, külön jogszabályban meghatározott módon.

(4)A (2) bekezdésben szereplő adatszolgáltatás, illetve az annak alapját képező, utalványozásnak minősülő intézményi bérszámfejtési adatok a személyi jövedelemadó, a munkavállalókat és a munkáltatókat terhelő járulékok szempontjából megfizetési rendelkezésnek minősülnek. Az adatszolgáltatás elmulasztása esetén a Kincstár a (2) bekezdés szerinti folyósítást az adatszolgáltatás pótlásáig felfüggeszti.

(5)Amennyiben a beszámítás során a Kincstár beszedésre, inkasszállásra kényszerül, az ehhez szükséges fedezet biztosítása – az előirányzat felhasználási ütemterve alapján – a helyi önkormányzat feladata.

64.§ (1)A helyi önkormányzat a költségvetési év végét követően a költségvetési törvény előírásai szerint a tényleges mutatók alapján elszámol a normatív költségvetési hozzájárulásokkal, a címzett és céltámogatásokkal, illetve az államháztartás más alrendszerétől kapott egyéb támogatásokkal.

(2) A helyi önkormányzat a költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatot fizet a központi költségvetés részére, ha az általa igénybe vett normatív állami hozzájárulás és egyéb állami támogatások legalább 5 százalékkal meghaladják az öt ténylegesen megillető összeget, valamint, ha a címzett és a céltámogatást és az egyéb támogatásokat nem a törvényben megjelölt feladatra használja. A jogtalanul igénybe vett összeget – törvényben meghatározott módon – teljes egészében vissza kell fizetni.

(3)A központi költségvetés a költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatot fizet a helyi önkormányzat részére, ha az általa időarányosan folyósított normatív állami hozzájárulás legalább 5 százalékkal kevesebb a helyi önkormányzatot ténylegesen megillető összegnél.

(4)A (2)–(3) bekezdésben foglaltak részletes szabályait a költségvetési törvény határozza meg.

65.§ (1) A helyi önkormányzat a költségvetését önállóan, rendeletben (a továbbiakban: költségvetési rendelet) állapítja meg.

(2) A helyi kisebbségi önkormányzat költségvetését önállóan, költségvetési határozatban állapítja meg.

(3) A helyi önkormányzat költségvetési rendeletébe a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetése a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési határozata alapján elkülönítetten épül be. A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetésére vonatkozóan nem rendelkezik döntési jogosultsággal.

(4) A helyi önkormányzat a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési határozata törvényességéért, bevételi és kiadási előirányzatainak megállapításáért és teljesítéséért, illetve egymás kötelezettségvállalásaiért és tartozásaiért felelősséggel nem tartoznak.

66.§ A helyi önkormányzat, illetve a helyi kisebbségi önkormányzattal történő megállapodás alapján a helyi kisebbségi önkormányzatok gazdálkodásának végrehajtó szerve a költségvetési szervként működő megyei önkormányzati hivatal, (fő)polgármesteri hivatal, körjegyzőség, illetőleg a közös képviselő-testület hivatala (a továbbiakban együtt: önkormányzati hivatal). E feladatokat az önkormányzati hivatal – az adott helyi önkormányzat és az érintett helyi kisebbségi önkormányzatok megállapodása alapján – több település helyi kisebbségi önkormányzata számára is elláthatja.

67.§ (1)Az önkormányzati költségvetési szervek címeket alkotnak. Az azonos tevékenységet végző költségvetési szervek közül több is alkothat egy címet.

(2)Az (1) bekezdéshez nem tartozó kiadásokat és bevételeket címekre kell bontani.

(3)A címrendet a költségvetési rendelet határozza meg.

68.§ (1)A helyi önkormányzat a költségvetésének tervezetét a Kormány által rendelkezésre bocsátott költségvetési irányelvek és az önkormányzati pénzügyi szabályozás előzetes elgondolásai figyelembevételével állítja össze.

(2)A helyi önkormányzat a költségvetését a költségvetési törvény elfogadását követően, annak előírásai, követelményei, a központi hozzájárulásnak az önkormányzatot megillető normatívái szerint állapítja meg.

(3) A költségvetés tervezetének összeállítása és a költségvetési rendelet megalkotása során a helyi önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzatok együttműködésére vonatkozó részletes szabályokat és eljárási rendet – külön kormányrendeletben foglaltak figyelembevételével – a helyi önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzat megállapodásban rögzíti.

68/A.§ A helyi önkormányzat helyi kisebbségi önkormányzatok költségvetését is tartalmazó költségvetési rendelete, illetve a helyi kisebbségi önkormányzatok költségvetési határozata a költségvetésen belül a működési és felhalmozási célú bevételi és kiadási előirányzatokat egymástól elkülönítetten tartalmazza.

69.§ (1)A helyi önkormányzat költségvetési rendeletének tartalmaznia kell a működési és felhalmozási célú bevételeket és kiadásokat, ezen belül költségvetési szervenként a személyi jellegű kiadásokat, a munkaadókat terhelő járulékokat, a dologi jellegű kiadásokat, az ellátottak pénzbeli juttatásait, a speciális célú támogatásokat, a költségvetési létszámkeretet, illetve a helyi önkormányzat által kijelölt felhalmozások (beruházások, felújítások és az egyéb felhalmozási célú kiadások, támogatások) előirányzatait. A költségvetési rendeletnek mindezt a helyi önkormányzatra és költségvetési szerveire, valamint a helyi kisebbségi

önkormányzatra és költségvetési szerveire elkülönítetten és összesítve együttesen is tartalmaznia kell.

(2)A helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési határozatának az (1) bekezdésben meghatározott szerkezet szerint kell tartalmaznia az előirányzatokat.

70.§ A jegyző, főjegyző, körjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester, főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester) november 30-ig benyújthatja a képviselő-testületnek, megyei közgyűlésnek (a továbbiakban együtt: képviselő-testület).

71.§ (1)A költségvetési törvény kihirdetését követő 30 napon belül a jegyző által elkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester benyújtja a képviselő-testületnek.

(2)A polgármester a költségvetési rendelettervezet benyújtásakor előterjeszti azokat a rendelettervezeteket is, amelyek a javasolt előirányzatokat megalapozzák, bemutatja a többéves elkötelezettséggel járó kiadási tételek későbbi évekre vonatkozó kihatásait.

(3) A költségvetési rendelettervezetben az 1997. évtől kezdődően teljeskörűen be kell mutatni a (2) bekezdésben foglaltakat, beleértve a költségvetési évet követő 2 év várható előirányzatait, amelyeket a költségvetési év folyamatai és áthúzódó hatásai, valamint a gazdasági előrejelzések szerint állapítottak meg.

72.§ A helyi önkormányzat az elfogadott költségvetéséről, a költségvetési törvény kihirdetését követő két hónapon belül, az államháztartási információs és mérlegrendszernek megfelelően tájékoztatja a Kormányt.

73.§ (1)A helyi önkormányzat költségvetésében elkülönítetten szerepelnek az általános tartalék és a céltartalék előirányzatok.

(2)Az évközi többletigények, valamint az elmaradott bevételek pótlására szolgál az elkülönítetten jóváhagyott általános és céltartalék.

(3)A tartalékkal való rendelkezés jogát a képviselő-testület, az általa meghatározott keretek között, a bizottságaira és a polgármesterre átruházhatja.

74.§ (1)A képviselő-testület által jóváhagyott előirányzatok között átcsoportosítást – a (2) bekezdésben foglalt figyelembevételével – a képviselő-testület engedélyezhet.

(2)A helyi önkormányzat képviselő-testülete az átcsoportosítás jogát az általa meghatározott keretek között, a bizottságaira és a polgármesterre átruházhatja.

(3)A helyi önkormányzat költségvetési rendeletébe beépült helyi kisebbségi önkormányzati előirányzatok kizárólag a helyi kisebbségi önkormányzat határozata alapján módosíthatók, e módosítások a helyi önkormányzat költségvetési rendeletének kiadási és bevételi előirányzatain átvezetendők.

(4)A helyi kisebbségi önkormányzat testülete a költségvetési határozatában általa jóváhagyott előirányzatok átcsoportosítási jogát bizottságaira és a helyi kisebbségi önkormányzat elnökére átruházhatja.

74/A.§ (1)A helyi kisebbségi önkormányzatok helyi önkormányzati költségvetési rendeletben szereplő előirányzatai terhére kizárólag a kisebbségi önkormányzat elnöke vagy az általa meghatalmazott helyi kisebbségi önkormányzati képviselő vállalhat kötelezettséget, illetve jogosult utalványozásra.

(2)A kötelezettségvállalás, valamint az utalvány ellenjegyzésére a helyi kisebbségi önkormányzat gazdálkodását végrehajtó szervének vezetője – külön kormányrendelet szerinti eljárási rendben – jogosult.

(3)A (2) bekezdésben foglalt ellenjegyzést a helyi kisebbségi önkormányzat megbízása alapján a helyi kisebbségi önkormányzat testületének tagja is végezheti. A kötelezettségvállalást, utalványozást, valamint az ellenjegyzést ugyanazon személy nem végezheti.

(4)A pénzgazdálkodásra vonatkozóan az (1)–(3) bekezdésekben foglalt eltéréssel e törvény szabályai az irányadóak.

75.§ A költségvetési rendelet határozza meg, a tervezett (létrejött) bevételi többlet felhasználását, illetve hogy a tervezett (létrejött) hiányt milyen módon lehet fedezni a pénz- és tőkepiacon végzett hitelművelettel, továbbá meg kell határozni a hitelműveletekkel kapcsolatos hatásköröket.

76.§ (1)Ha a költségvetési rendeletet azon év január 1-jéig, amelyre az szól, a képviselő-testület nem állapította meg, akkor az átmeneti gazdálkodásról rendeletet alkothat, amelyben felhatalmazást ad a polgármesternek, hogy a helyi önkormányzat bevételeit folytatólagosan beszédhesse és kiadásait fedezhesse, illetve meghatározza, milyen intézkedéseket tehet a rendelet keretein belül.

(2)Az átmeneti gazdálkodásról szóló rendeletben meg kell határozni a felhatalmazás időtartamát. A felhatalmazás az új költségvetési rendelet hatálybalépésének napján megszűnik. A felhatalmazás időtartama alatt beszédett bevételeket és teljesített kiadásokat a költségvetési rendeletbe kell beilleszteni.

(3)Ha az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet hatályának lejártáig a képviselő-testület a költségvetési rendeletet nem állapítja meg, akkor az (1)–(2) bekezdést kell megfelelően alkalmazni.

77.§ (1)Ha a képviselő-testület a költségvetési rendeletet a naptári év kezdetéig nem alkotta meg és az átmeneti gazdálkodásról rendeletet nem hozott, vagy az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet a hatályát veszítette, akkor a polgármester jogosult a helyi önkormányzat költségvetését megillető bevételeknek a hatályos jogszabályok szerinti beszédésére és az előző évi kiadási előirányzatokon belül a kiadások arányos teljesítésére.

(2)Az (1) bekezdés alapján folytatott gazdálkodásról a képviselő-testület előtt el kell számolni, a beszédett bevételeket és teljesített kiadásokat az új költségvetési rendeletbe kell beilleszteni.

78.§ (1) Az állampolgárok élet- és vagyonbiztonságát veszélyeztető elemi csapás, illetőleg következményeinek az elhárítása érdekében (veszélyhelyzetben) a polgármester a helyi önkormányzat költségvetése körében átmeneti – e törvény rendelkezéseitől eltérő – intézkedést hozhat, amelyről a képviselő-testület legközelebbi ülésén be kell számolnia.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogkörben a polgármester az előirányzatok között átcsoportosítást hajthat végre, egyes kiadási előirányzatok teljesítését felfüggesztheti, a költségvetési rendeletben nem szereplő kiadásokat is teljesíthet.

79.§ (1) A polgármester a helyi önkormányzat gazdálkodásának első félévi helyzetéről augusztus 15-ig, míg háromnegyed éves helyzetéről a költségvetési koncepciójához kapcsolódóan tájékoztatja a képviselő-testületet. A tájékoztató tartalmazza a helyi önkormányzat – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatok – költségvetési előirányzatainak időarányos alakulását, a tartalék felhasználását, a hiány (többlet) összegének alakulását, valamint a helyi önkormányzat költségvetése teljesülésének alakulását.

(2) A helyi kisebbségi önkormányzat elnöke az (1) bekezdésben előírt beszámolási kötelezettség teljesítéséhez információt szolgáltat.

(3) A helyi kisebbségi önkormányzat elnöke a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetési határozatának időarányos teljesítéséről az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően beszámol a helyi kisebbségi önkormányzat képviselő-testületének.

80.§ Az Országgyűlés döntéseinek megalapozásához, továbbá a zárszámadás elkészítéséhez és az államháztartás mérlegeinek összeállításához a helyi önkormányzat, valamint költségvetési szervei évközi, év végi költségvetési beszámolót és havi pénzforgalmi jelentést kötelesek készíteni, melynek tartalmát külön jogszabály határozza meg.

81.§ A polgármester pótköltségvetési rendelettervezetet terjeszt a képviselő-testület elé, ha év közben a körülmények oly módon változnak meg, hogy ezek a helyi önkormányzat költségvetésének teljesítését jelentősen veszélyeztetik.

82.§ (1) A jegyző által elkészített zárszámadási rendelettervezetet a polgármester a költségvetési évet követően 3 hónapon belül terjeszti a képviselő-testület elé. A képviselő-testület a zárszámadásról rendeletet alkot.

(2) A zárszámadási rendelettervezet összeállítása és a zárszámadási rendelet megalkotása során a helyi önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzatok együttműködésére vonatkozó szabályokat és eljárási rendet – külön kormányrendelet figyelembevételével – a helyi önkormányzat képviselő-testülete és a helyi kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete megállapodásban rögzíti.

83.§ A helyi önkormányzat az államháztartási mérlegrendszerre és a költségvetési szervek számvitelére vonatkozó előírások figyelembevételével önállóan alakítja ki pénzügyi, számviteli rendszerét.

VI. fejezet

A társadalombiztosítás költségvetése

84.§ A társadalombiztosítás finanszírozza és látja el a társadalombiztosításról szóló és más törvényben meghatározott kötelező feladatait.

85.§ Az államháztartás alrendszerét képező társadalombiztosítás irányítását, működését, hatásköri és eljárási szabályait, bevételeinek és kiadásainak körét, gazdálkodását, vagyonát, a központi költségvetéssel és az államháztartás többi alrendszerével való kapcsolatát külön törvény szabályozza.

86.§ (1)A társadalombiztosítás gazdálkodásának előirányzatait, a bevételek és a kiadások összegét, rendeltetését, valamint a hiány fedezésének módját, illetve a többlet rendeltetését, a hitelfelvételeket a költségvetési törvénnyel egyidejűleg jóváhagyásra az Országgyűlés elé kell terjeszteni. A teljesítésről a zárszámadás keretében kell beszámolni.

(2)Az Országgyűlés a társadalombiztosítás költségvetéséről és végrehajtásáról törvényt alkot.

(3)Az Országgyűlés a társadalombiztosítás költségvetési, illetőleg zárszámadási törvényjavaslatát az Állami Számvevőszék véleményével, illetőleg jelentésével együtt tárgyalja meg.

VII. fejezet

A költségvetési szervek

A költségvetési szerv alapítása és megszüntetése

87.§ (1)A költségvetési szerv az államháztartás részét képező olyan jogi személy, amely a társadalmi közös szükségletek kielégítését szolgáló, jogszabályban, határozatban, alapító okiratban (a továbbiakban: alapító okirat) meghatározott állami feladatokat alaptevékenységként, nem haszonszerzés céljából, az alapító okiratban megjelölt szerv szakmai és gazdasági felügyelete mellett, az alapító okiratban rögzített illetékességi és működési körben, feladatvégzési és ellátási kötelezettséggel végzi.

(2)Költségvetési szervek:

- a) a központi költségvetési szerv (ideértve a Munkaerőpiaci Alapból finanszírozott munkaerőpiaci szervezetet is);
- b) helyi önkormányzati költségvetési szerv, a helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv;
- c) a társadalombiztosítási költségvetési szerv;
- d) az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv;
- e) a köztisztviselői költségvetési szerv.

88.§ (1) Költségvetési szervet alapíthat az Országgyűlés, a Kormány, a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője, a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi önkormányzat; az

Egészségbiztosítási és a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat, az országos kisebbségi önkormányzat, a közttestület.

(2) Ha a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője – a honvédelmi miniszter kivételével – vagy közttestület kíván költségvetési szervet alapítani, illetve megszüntetni, ehhez a pénzügyminiszter egyetértése szükséges.

(3) A költségvetési szerv alapításáról és megszüntetéséről alapító okiratban intézkednek. Ennek tartalmaznia kell a költségvetési szerv nevét, székhelyét, állami feladatként ellátandó alaptevékenységét, gazdálkodási jogkörét, felügyeleti szervét, az alapító szerv nevét, a költségvetési szerv vezetőjének kinevezési rendjét, az ellátható vállalkozási tevékenység körét és mértékét.

(4) A költségvetési szerv a Pénzügyminisztérium által vezetett nyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre, és a nyilvántartásból való törléssel szûnik meg. A nyilvántartásban szereplő adatok nyilvánosak.

89.§ (1) Az alapító a költségvetési szervet feladatváltóztatás, illetve az állami feladat hatékonyabb ellátása céljából – az alapító okirat módosításával egyidejûleg – átszervezheti vagy módosíthatja tevékenységi körét.

(2) A költségvetési szerv saját döntésével az alapító által meghatározott feladat-, illetékességi és mûködési körét nem változtathatja meg.

90.§ (1) Az alapító a költségvetési szervet megszünteti, ha

a) az alapító által meghatározott feladatát ellátni nem tudja, illetve tevékenységét nem az alapító okirat szerint végzi;

b) a szolgáltatásai iránti szükséglet megszûnt;

c) az ellátandó feladat más módon vagy más szervezetben hatékonyabban teljesíthetõ.

(2) A költségvetési szerv megszüntetése vagy átszervezése esetén az alapításra megállapított szabályok szerint kell eljárni.

(3) A költségvetési szerv megszüntetése esetén – az alapító szerv vagy jogszabály eltérõ rendelkezése hiányában – a vagyoni jogok és kötelezettségek tekintetében a megszüntetett szerv jogutódja az alapító szerv. Az Országgyûlés vagy a Kormány által alapított költségvetési szerv megszüntetése esetén a megszüntetett szerv jogutódja a pénzügyminiszter, kivéve, ha törvény vagy a 91/A. § (3) bekezdésében foglalt esetekben törvény vagy kormányrendelet eltérõen rendelkezik.

91.§ A költségvetési szerv átszervezését, megszüntetését a pénzügyminiszter és a költségvetési ellenõrzést végzõ szervek is kezdeményezhetik.

91/A.§ (1) A Kormány, a miniszter (a továbbiakban

e § alkalmazásában együtt: alapító) által alapított központi költségvetési szerv esetén, ha feladatának ellátása más szervezetben hatékonyabban oldható meg, az alapító általi

megszüntetés esetén a 87–91. §-ok rendelkezéseit a (2)–(3) bekezdésben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2)Az alapító a költségvetési szerv megszüntetésével egyidejűleg köteles megalapítani az új szervezetet azzal, hogy a költségvetési szervnek a 88. § (4) bekezdésében jelzett nyilvántartásból való törlésének napja megegyezik az új szervezet alapításának napjával.

(3)Az alapító a költségvetési szerv megszüntetését megelőzően kezdeményezi, vagy kiadja azt a jogszabályt, amely tartalmazza a jogutódlással kapcsolatos rendelkezéseket, továbbá, amely biztosítja, hogy a megszüntetett szerv hatósági feladatai zökkenőmentesen és folyamatosan elláthatóak legyenek.

Költségvetési szervek gazdálkodása

92.§ A költségvetési szerv éves költségvetés alapján e törvényben, a helyi önkormányzatokról szóló törvényben és más jogszabályokban meghatározott feltételek mellett – különös tekintettel a 12. § (2) bekezdésében foglaltakra – gazdálkodik, és készíti el feladatai ellátásával is összefüggésben beszámolóját.

93.§ (1)A költségvetési szerv a jóváhagyott előirányzatokon belül köteles gazdálkodni. Fel nem használt kiadási előirányzatát a költségvetési szerv felügyeletét ellátó szerv felülvizsgálja.

(2)A költségvetési szerv a jóváhagyott bevételi előirányzatain felüli többletbevételét és a külön jogszabályban szabályozott felülvizsgálat után jóváhagyott előző évi előirányzati maradványát kizárólag a költségvetési szerv felügyeletét ellátó szerv előirányzat- módosítása után használhatja fel.

(3)Az előző évi előirányzat-maradvány jóváhagyását követően az előirányzat-maradvány személyi juttatásokra fordítható részének az ugyanezen előirányzatok megtakarításából származó összeget kell tekinteni.

94.§ (1)A 87. § (2) bekezdésének b)–e) pontjaiban meghatározott költségvetési szerv társadalmi szervezetet, alapítványt a felügyeletét ellátó helyi, helyi kisebbségi, az Egészségbiztosítási, a Nyugdíjbiztosítási, az országos kisebbségi önkormányzat, valamint a köztisztület engedélyével hozhat létre. Ugyanez a szabály vonatkozik a társadalmi szervezethez, alapítványhoz való csatlakozásra, hozzájárulásra, azok támogatására is.

(2)A központi költségvetési szerv társadalmi szervezetet a Kormány engedélyével hozhat létre. A központi költségvetési szerv saját foglalkoztatottjai szakmai és munkavállalói érdekképviseleti szervezetét, illetve foglalkoztatottjai, ellátottjai oktatási, kulturális, szociális és sport tevékenységét segítő szervezetet a költségvetésében jóváhagyott összeggel támogathatja.

(3)Központi költségvetési szerv alapítványt nem alapíthat, ahhoz nem járulhat hozzá, de évi 5 millió forint értékhatárig alapítvány által ellátott feladattal összefüggő kifizetésre – ha az a központi költségvetési szerv állami feladatai ellátásával és tevékenységi körével összhangban áll – kötelezettséget vállalhat, illetve kapacitásának rendelkezésre bocsátásával elért bevételét – a kiadások megtérítése mellett – átengedheti.

(4)A központi költségvetési szerv a fejezet felügyeletét ellátó szervnek a pénzügyminiszter egyetértésével kiadott engedélyével, míg a helyi önkormányzati költségvetési szerv a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv a helyi kisebbségi önkormányzat, az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv az országos kisebbségi önkormányzat engedélyével alapíthat gazdasági társaságot, közhasznú társaságot, illetőleg szerezhethet gazdasági társaságban, közhasznú társaságban érdekeltséget. A költségvetési szerv csak olyan gazdasági társaságban vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét.

(5)Az (1) és (3) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak a központi költségvetési szerveknél megtervezett fejezeti kezelésű speciális előirányzatokra és a fejezeti kezelésű előirányzatokra, ha azok rendeltetése államháztartáson kívüli szervezetek közvetlenül szervezetre címzett támogatása, illetve közfeladat ellátása e szervezetek közreműködése útján.

95.§

96.§ (1)A költségvetési szerv eszközeinek, szabad kapacitásainak hasznosítása érdekében, az alapító okiratnak megfelelően vállalkozhat, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységét és ebből fakadó kötelezettségeinek teljesítését.

(2)Az alapító okiratban kell meghatározni, hogy a vállalkozás milyen tevékenységre terjedhet ki, és az abból származó bevétel a költségvetés tervezett összkiadásaihoz viszonyítva milyen mértéket érhet el.

(3) A vállalkozásokból származó bevételeket és a vállalkozási tevékenységek kiadásait az alaptevékenységektől elkülönítetten kell megtervezni és elszámolni.

(4) Vállalkozásnak minősül az alapító okiratban rögzített vállalkozási tevékenységi körből bevétel és ennek révén eredmény (nyereség) elérése, illetőleg haszonszerzés céljából üzletszerűen, piaci alapon végzett termelés, szolgáltatás, értékesítés.

97.§ A költségvetési szerv vezetője felelős a feladatai ellátásához a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetésszerű igénybevételeért, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáért, a költségvetési szerv gazdálkodásában a szakmai hatékonyság és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséért, a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettség teljesítéséért, annak teljességéért és hitelességéért, a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáért, az intézményi számviteli rendért, a belső ellenőrzés megszervezéséért és működéséért.

98.§ (1)A költségvetési szerv feladatainak ellátását (végrehajtását) szolgáló, a kiadási előirányzatokat terhelő fizetési vagy más teljesítési kötelezettség vállalása (a továbbiakban: kötelezettségvállalás) vagy ilyen követelés (bevételi előirányzat teljesítése érdekében történő) előírása – törvényben meghatározott kivétellel – a költségvetési szerv vezetőjének vagy az általa megbízott személynek a hatáskörébe tartozik.

(2)A kötelezettségvállalás – a törvényben meghatározott kivétellel – a gazdasági vezetőnek vagy az általa kijelölt személynek az ellenjegyzése után, és csak írásban történhet. A kötelezettségvállalásnak előirányzat-felhasználási terven kell alapulnia.

(3)A kötelezettségvállalás előtt meg kell győződni arról, hogy a jóváhagyott költségvetés fel nem használt és le nem kötött kiadási előirányzata biztosítja-e a fedezetet.

(4)A költségvetési szerv vezetője az általános szabályok érvényesítése mellett határozza meg a kiadások, a bevételek kincstári bonyolításához, előzetes ellenőrzéséhez (szakmai igazolás, érvényesítés) kapcsolódó intézményi munkarendet, az előirányzatok terhére, illetve javára történő utalványozásra és ellenőrzésre felhatalmazott személyeket.

99.§ (1)A költségvetési szerv pénzeszközökkel a külön jogszabály szerint, időszakonként, elszámolási kötelezettséggel kiutalt készpénzelőlegek, és a külön szabály szerint házipénztárba bevételezhető, és ott tartható összegeken, illetve külföldi támogatás, segély fogadására nyitott elkülönített – központi költségvetési szerv esetén az MNB-nél vezetett – devizaszámlán, a jogszabályban meghatározott pénzügyintézetnél vezetett lakásépítési munkáltatói támogatása számlán és pénzforgalmi betétkönyvön kívül nem rendelkezhet.

(2)Pénzeszközeit a helyi önkormányzati költségvetési szerv a helyi önkormányzat, a helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv a helyi kisebbségi önkormányzat, az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv az országos kisebbségi önkormányzat által meghatározott belföldi banknál nyitott bankszámlán kezeli, más banknál bankszámlát nem nyithat.

100.§ (1) A költségvetési szerv – a 66. §-ban foglalt költségvetési szervek és a Kincstár kivételével –, valamint törvény eltérő rendelkezése hiányában az alap

a) hitelt nem vehet fel, kivéve a világbanki program megvalósításában történő részvétellel kapcsolatos hitelfelvételt,

b) kezességet nem vállalhat,

c) értékpapírt – kivéve a 94. § (4) bekezdése szerinti gazdasági társasági részesedést megtestesítő értékpapírt – nem vásárolhat,

d) váltót nem bocsáthat ki és nem fogadhat el.

(2)

(3)A 66. §-ban foglalt költségvetési szervek az (1) bekezdésben meghatározott jogokat csak a helyi önkormányzat képviselő-testülete által meghatározott keretek között gyakorolhatják.

VIII. fejezet

Pénzellátás, előirányzat-felhasználás

101.§ (1)A központi költségvetésből finanszírozott, társadalombiztosítás által folyósított ellátási kiadások és az egyéb hozzájárulások, térítések költségvetési törvényben jóváhagyott fedezetét havi bontásban, finanszírozási terv alapján kell folyósítani.

(2)Az alapok részére jóváhagyott kiadási előirányzat felhasználása az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter által benyújtott és a pénzügyminiszter által jóváhagyott – a

bevételek várható beérkezését is ütemező – előirányzat- felhasználási terv alapján a kiadások tényleges felmerülésének időpontjához igazodóan történik.

(3)A központi költségvetésből a helyi önkormányzatok és helyi kisebbségi önkormányzatok részére a költségvetési törvényben megállapított egys támogatásokat – a 63. § (2) bekezdésben foglaltak kivételével –, továbbá a címzett és céltámogatásokat teljesítményarányosan kell folyósítani.

(4)A helyi önkormányzatokat – a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló – többször módosított – [1992. évi LXXXIX. törvény](#) szerint – megillető, az előző években fel nem használt címzett és céltámogatások előirányzatainak a (3) bekezdésben foglaltak szerint igénybevitelre kerülő összegével – a pénzügyi teljesítés előtt – a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatásának tárgyévi előirányzatát meg kell növelni.

(5)Az államháztartásból folyósított támogatások igénybevitelének részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(6)A központi költségvetésből a költségvetési törvényben a helyi önkormányzatok részére jóváhagyott normatív állami hozzájárulást, valamint az adóbevételekből átengedett összeget, továbbá a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő egészségügyi intézményeket illetően az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által folyósított támogatást – a személyi juttatásokat, valamint egyéb kifizetéseket terhelő, illetve azokkal összefüggésben felmerülő és az államháztartást megillető kötelezettségek (SZJA-előleg, nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási járulék, társadalombiztosítási járulék, munkaadói és munkavállalói szolidaritási járulék) beszámításával – csökkentett összegben havi részletekben, a Kormány által rendeletben meghatározott időpontban kell folyósítani.

(7)A (6) bekezdésben szereplő közterheknek – az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által folyósított támogatásokat érintőek kivételével – a (6) bekezdésben megjelölt központi források terhére történő levonását és a jogosult szervezetek számára történő teljesítését a Kincstár végzi.

102.§ (1)A kincstári körbe tartozók kiadásainak utólagos teljesítése – a jóváhagyott költségvetésben megállapított kiadási és bevételi előirányzat várható teljesülésére figyelemmel megállapított – havi előirányzat-felhasználási keret alapján történik. A havi előirányzat -felhasználási keret megállapításánál figyelemmel kell lenni az előirányzott, de az ellátandó feladatok jellegéből adódóan csak meghatározott időszakban teljesíthető bevételekre. Előlegek kizárólag jogszabályban meghatározott esetekben és elszámolási kötelezettséggel folyósíthatók.

(2)Az előirányzat-felhasználási keret megállapításánál a megelőző időszakban ténylegesen teljesített saját bevételek összegét jogszabályban meghatározott módon kell számításba venni.

(3)Amennyiben a ténylegesen teljesített bevételek elmaradnak a jóváhagyott előirányzattól, a kiadási előirányzatokat is csökkenteni kell az elmaradás mértékével.

(4)A kincstári körbe tartozók jóváhagyott előirányzatai terhére – azok mértékéig – figyelemmel az (1) bekezdés szerinti keret összegére is, a teljesítés után, utalványozott számla vagy azt helyettesítő más bizonylat alapján kiállított fizetési megbízás alapján, annak esedékességekor, a kincstári körbe tartozó szerv külön rendelkezésére a Kincstár teljesít

kifizetést. E tevékenysége tekintetében a Kincstár nem áll jogviszonyban a számla kedvezményezettjével.

(5)A Kincstár előirányzati fedezet hiányában kifizetést nem teljesíthet.

(6)A Kincstár a működésének rendjét szabályozó rendeletben meghatározott határnapig beérkező fizetési megbízást teljesíti az esedékességi időpontban. A fizetési megbízásnak a határnapon túli beérkezéséből fakadó késedelmes teljesítésének esetleges pénzügyi terhei (kötbér, késedelmi pótlék stb.) a megbízót terhelik. Abban az esetben, ha a fizetési megbízás a határnapig a Kincstárba beérkezik és a Kincstár az esedékesség időpontját követően késedelmesen teljesíti a kifizetést, az esetleges pénzügyi terhek nem a megbízót terhelik.

103.§ (1)Az államháztartás alrendszereiben a Kincstár és a költségvetés végrehajtásáért felelős szerv köteles a költségvetés végrehajtása során a költségvetési címek, illetőleg költségvetési szervek, alapok jóváhagyott előirányzatainak és azok teljesülésének alakulását folyamatosan nyilvántartani.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt nyilvántartási kötelezettség rendeletben szabályozott módon 1997-től kiterjed a kiadási előirányzatokat terhelő kötelezettségvállalások és a bevételi előirányzatok teljesítését előrejelző – a teljesülés várható időpontja szerint fögzített – bevételi előírások folyamatos nyilvántartására.

IX. fejezet

Gazdálkodás a vagyonnal, a kincstári vagyon

104.§ (1)Az államháztartás alrendszereihez kapcsolódó vagyon rendeltetése a közérdek szolgálata. A vagyronról az Országgyűlés törvények útján rendelkezik.

(2)Az államháztartás körébe tartozik a kincstári vagyon, az a vagyon, amelynek tulajdonjogát törvény köztestületre ruházta, a helyi önkormányzatok, a helyi kisebbségi önkormányzatok és a társadalombiztosítás vagyona.

(3)A vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. E gazdálkodást az Országgyűlés – az Állami Számvevőszék útján – ellenőrzi.

105.§ (1)Az államháztartás alrendszereihez kapcsolódó vagyont, annak változásait és értékét nyilván kell tartani. Ezek az adatok – az államtitok kivételével – nyilvánosak.

(2)Az államháztartás alrendszerei közül a társadalombiztosítás és a helyi önkormányzatok vagyonáról külön törvény rendelkezik.

106.§ (1)A kincstári vagyon tekintetében a tulajdonosi jogokat a pénzügyminiszter gyakorolja.

(2)

107.§

108.§ (1) Az államháztartás alrendszereihez kapcsolódó – a költségvetési törvényben, illetőleg a helyi önkormányzatoknál a helyi önkormányzat rendeletében, valamint a helyi kisebbségi önkormányzat határozatában meghatározott értékhatár feletti – vagyont értékesíteni, a használat, illetve hasznosítás jogát átengedni – ha törvény kivételt nem tesz – csak nyilvános, – indokolt esetben zártkörű – versenytárgyalás útján, a legjobb ajánlatot tevő részére lehet. Nem vonatkozik ez a rendelkezés az értékesítési célt szolgáló dolgokra, illetve a szokásos kereskedelmi kapcsolatokra.

(2)Az államháztartás alrendszereihez kapcsolódó vagyont ingyenesen átruházni, továbbá az államháztartás alrendszereinek követeléseiről lemondani csak törvényben, a helyi önkormányzatnál, a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott módon és esetekben lehet.

(3) Az államháztartás alrendszereiben – az önkéntes teljesítésre történő felhíváson kívül – a költségvetési törvényben megállapított értékhatárt el nem érő kis összegű követelést behajtásra előírni nem kell.

108/A.§ (1)A központi költségvetés külföldi követeléseivel (a továbbiakban e § alkalmazásában: külföldi követelés) való gazdálkodásért a költségvetési törvény keretein belül a Kormány felelős.

(2)A külföldi követelésekkel való gazdálkodás feladatát a pénzügyminiszter látja el.

(3)Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter a 100 millió USA dollárnál kisebb összegű külföldi követelések értékesítésére, átütemezésére. A hosszú távú költségvetési szempontok figyelembevételével a külföldi követelésekből engedményt adhat, ha azok lejártak, vagy bármilyen okból kétségessé váltak.

(4)100 millió USA dollárnál nagyobb összegű külföldi követelések értékesítéséhez, átütemezéséhez a Kormány adhat felhatalmazást.

(5)A külföldi követelésekkel való gazdálkodásból eredő esetleges veszteségek közvetlenül az állami vagyont terhelik.

(6)A külföldi követelésekkel való gazdálkodásról az Országgyűlést a zárszámadás keretében évente kell tájékoztatni. Ennek során be kell mutatni a külföldi követelések alakulását országonként, követeléstípusonként, lejárat szerint, ezeken belül külön a lejárt és a kétségessé vált állományt.

(7)A Magyar Nemzeti Bank – hazai és nemzetközi információi alapján – közreműködik a pénzügyminiszter külföldi követelések kezelésével, értékesítésével kapcsolatos munkájában. A külföldi követelések dokumentációjával, a számlavezetéssel, a nyilvántartással kapcsolatos feladatokat a Magyar Nemzeti Bank végzi. A külföldi követelések alakulásáról a (6) bekezdésben meghatározott részletességben szükség szerint, de legalább negyedévente a Magyar Nemzeti Bank részletes kimutatást készít.

(8)A pénzügyminiszter meghatározott értékhatár alatt más kormányzati és pénzügyi szervezeteket is megbízhat a külföldi követelések behajtásával kapcsolatos feladatokkal.

109.§ Ha vagyronról az államháztartás alrendszerének javára lemondtak, ezt a lemondásban megnevezett állami szervezet, vagyongkezelő elfogadhatja, feltéve, hogy képes az azzal járó kötelezettségek teljesítésére. A költségvetési törvényben, illetve költségvetési rendeletben meghatározott értékhatár felett az elfogadáshoz szükség van a tulajdonosi jogok jogosultjának, gyakorlójának jóváhagyására, ha a megnevezett csak használója a vagyonnak. Elfogadás hiányában, illetve, ha a lemondó nyilatkozat nem tartalmazza az elfogadó megnevezését az a települési önkormányzat jogosult az elfogadásra, amelynek területén a vagyon található.

A kincstári vagyon

109/A.§ (1)Kincstári vagyon az állami feladat ellátását szolgáló vagyon, amely a társadalom működését, a nemzetgazdaság céljai megvalósítását segíti elő.

(2)Kincstári vagyonnak kell tekinteni mindazon állami tulajdonban lévő társasági részesedést, az ahhoz kapcsolódó joggal együtt, amely a központi költségvetésből vagy elkülönített állami pénzalapból származó pénzeszközök felhasználásával került vagy kerül állami tulajdonba.

(3)A kincstári vagyon tulajdonjogának átruházásából (a továbbiakban: értékesítés) származó bevétel a központi költségvetés központosított bevételét képezi, kivéve, ha törvény vagy vagyongkezelés körében történő értékesítés esetén kormányrendelet másként nem rendelkezik.

109/B.§ A kincstári vagyonba tartozik:

a) az a vagyon, amelyet törvény kizárólagos állami tulajdonnak minősít;

b) az a vagyon és vagyoni értékű jog, amelynek hasznosítására vonatkozóan külön törvény rendelkezései alapján koncessziós szerződést lehet kötni;

c) az állam közhatalmi, központi költségvetési szervei, illetve közhasznú szervezetei közérdekű, továbbá egyes gazdasági célú feladatai ellátásához szükséges ingatlanok, berendezések, felszerelések, járművek és egyéb anyagi és immateriális javak és követelések, illetőleg állami tulajdonban lévő, közcélokat szolgáló vagy nemzeti kincsnek minősülő létesítmény, alkotás, védett természeti érték, amely törvény alapján nem került a helyi és a szakmai önkormányzatok, a közttestületek, az egyházak és felekezetek, a pártok, a társadalmi szervezetek tulajdonába, továbbá a védelmi és egyéb céllal létesített állami tartalékok;

d) kincstári vagyon továbbá az állami tulajdonban levő

1.műemlékingatlan,

2.védett természeti terület,

3.termőföld, ha törvény másként nem rendelkezik,

4.erdő,

5.a be nem hajtható állami követelések (pl. adó, vám) ellenében elfogadott vagyon;

e) az állam tulajdonába egyéb jogcímen került vagyon.

109/C.§ (1)A pénzügyminiszter a kincstári vagyon felett a Magyar Állam nevében őt megillető tulajdonosi jogok gyakorlását a Kincstári Vagyoni Igazgatóság (a továbbiakban: KVI) útján látja el, ebben az esetben a kincstári vagyonnal kapcsolatos polgári jogi jogviszonyban az államot a KVI képviseli.

(2)A vagyon kezelőjének kijelölése és a vagyon elidegenítése az érintett szerv felügyeletét ellátó szerv vezetőjének egyetértésével történhet.

(3)A kincstári vagyonról a KVI nyilvántartást vezet.

109/D.§ (1)A KVI a pénzügyminiszter felügyelete alatt álló központi költségvetési szerv.

(2)A KVI dolgozóinak munkajogi jogviszonyaira a Kjt. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3)A kincstári vagyon értékesítésének módjára vonatkozó szabályzatot a Kormány hagyja jóvá azzal, hogy a kincstári vagyon az alábbi eljárásokkal értékesíthető:

- a) nyilvános vagy zártkörű pályázat,
- b) nyilvános árverés,
- c) nyilvános ajánlattétel [az a), b), c) együtt: versenyeztetés],
- d) nyilvános forgalomba hozatal,
- e) zártkörű elhelyezés,
- f) tőzsdei értékesítésre adott megbízás.

109/E.§ (1)A 109/B. § a) és b) pontját illetően a koncessziós szerződés megkötésére a koncessziós törvény, valamint az ahhoz kapcsolódó ágazati törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2)A koncesszióba adáshoz, illetőleg a koncessziós szerződés megkötéséhez a pénzügyminiszter előzetes egyetértése szükséges.

(3)A koncessziós díj – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a központi költségvetést illeti meg.

109/F.§ (1)Az e törvény hatálybalépésekor a központi költségvetési szervek által kezelt – a feladatellátáshoz e törvényben meghatározott – kincstári vagyonra vonatkozó jogot az e törvény által meghatározott vagyonkezelői jognak kell tekinteni.

(2)A kincstári vagyon tárgyai felett vagyonkezelői jogot gyakorolhat

- a) az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével az a központi költségvetési szerv, amelyet a KVI – az érintett szerv felügyeletét ellátó szerv vezetőjének egyetértésével – kijelöl, és a vagyonkezelésre vonatkozóan vele megállapodást köt (a továbbiakban: kijelölés), továbbá

b) bármely természetes és – az (1) bekezdésben jelölt szervezeteken kívül – jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amellyel a vagyonkezelésre – központi költségvetési szerv megszűnése esetén a jogutódként létrejövő szervezet alapítója egyetértésével – a KVI szerződésben megállapodik (a továbbiakban: vagyonkezelési szerződés),

c) az állami tulajdonban lévő erdő és az azzal szerves egységet képező egyéb földterületek esetében az a 100%-ig állami tulajdonban levő erdőgazdasági társaság, akivel – a földművelésügyi és a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter egyetértésével – a KVI vagyonkezelési szerződést köt.

(3)A 91/A. § alapján létrehozott új szervezet esetén a vagyonkezelői jog gyakorlóját – ha az központi költségvetési szerv – a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének javaslata alapján a KVI jelöli ki.

(4)A vagyonkezelői jogot – az (1) bekezdésben foglaltakat és a kijelölés esetét kivéve – kizárólag ellenérték fejében lehet megszervezni és gyakorolni. A kincstári vagyon kezelésbe adása, a kincstári vagyon ellenérték nélkül más használatába adása, valamint a kincstári vagyonhoz kapcsolódó jogok és más immateriális javak gazdasági társaságnak nem pénzbeli betétként, hozzájárulásként történő átengedése általános forgalmi adó- és illetékmentes.

(5)Vagyonkezelési szerződés nem köthető azzal, aki ellen csőd- és felszámolási eljárás van folyamatban, illetve akinek adó-, vám- vagy társadalombiztosítási járulék tartozása van.

(6)Az (1) bekezdés szerinti vagyonkezelői jogot, illetve a kijelölést a KVI – a pénzügyminiszter és az érintett szervezet felügyeletét ellátó szerv vezetője egyetértésével – visszavonhatja.

109/G.§ (1)A vagyonkezelői jog jogosultját – ha jogszabály másként nem rendelkezik – megilletik a tulajdonos jogai, és terhelik a tulajdonos kötelezettségei – ideértve a számvitelről szóló [1991. évi XVIII. törvény](#) szerinti könyvvizelési és beszámolókészítési kötelezettséget is – azzal, hogy a vagyont nem értékesítheti, illetve arra zálogjogot, illetve haszonélvezeti jogot nem alapíthat. A vagyonkezelő a vagyonkezelői jogát írásbeli megállapodás alapján és a KVI-vel kötött megállapodásban foglalt feltételek szerint, ellenérték fejében – központi költségvetési szervek egymásközi ügylete esetén ingyenesen is – átruházhatja – a vagyonhoz kapcsolódó jogokkal és kötelezettségekkel együtt – a vagyon kezelésére jogosult más szerve, a KVI egyidejű értesítése mellett. A kincstári vagyon kezelésére vonatkozó szakmai feltételeket a kormányrendeletben állapítja meg.

(2)Ingatlanra vonatkozóan a vagyonkezelői jog megszerzéséhez az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzés is szükséges. A 109/F. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó szervek bejegyzett kezelői jogát az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés módosítása nélkül bejegyzett vagyonkezelői jognak kell tekinteni.

(3)A kincstári vagyont kezelő központi költségvetési szerv jogszabályokban előírt feltételekkel jogosult a kezelésében lévő kincstári vagyonnal vállalkozási tevékenységet folytatni oly módon, hogy az az állami feladat ellátását nem veszélyeztetheti. A vállalkozási tevékenységből származó jövedelmét az alaptevékenységétől elkülönítve kell elszámolnia és csak a jogszabályokban meghatározott célokra használhatja fel.

(4)A központi költségvetési szervek vállalkozási és a költségvetési törvényben jelölt egyéb bevételének a mindenkori éves költségvetési törvényben meghatározott hányada – kincstári vagyon utáni részesedés címén – a központi költségvetés központosított bevételét képezi.

(5)A kincstári vagyon kezelésének bármely jogosultja – ide nem értve a (3) bekezdésben jelölt központi költségvetési szerveket – a kezelésében lévő kincstári vagyonnal vállalkozási tevékenységet, a rá, mint szervezetre egyébként irányadó jogszabályok szerint végezhet. E vállalkozási tevékenységből származó bevételt elkülönítetten kell nyilvántartania.

109/H.§ (1) Kincstári vagyont értékesíteni, arra zálogjogot, illetve haszonélvezeti jogot alapítani – ha törvény vagy kormányrendelet másképp nem rendelkezik – kizárólag a KVI jogosult.

(2)Ha a pénzügyminiszter vagy a KVI kezdeményezi a kincstári vagyon jelzáloggal vagy haszonélvezettel való megterhelését, akkor a megterhelés a tevékenység tárgya szerint illetékes miniszter egyetértésével történhet.

109/I.§ (1)Az állami tulajdonban lévő védett természeti területek, erdők, műemlékingatlanok, műkincsek tulajdonjogának átruházására csak törvényben meghatározott esetekben és módon kerülhet sor.

(2)Az (1) bekezdésben meghatározott vagyontárgyak elidegenítéséhez a védettség jellege szerint illetékes miniszter egyetértése szükséges.

(3)A vagyonkezelő személyének megváltozásához az (1) bekezdésben meghatározott vagyontárgyak tekintetében a pénzügyminiszter és a védettség jellege szerint illetékes miniszter egyetértése szükséges.

109/J.§ (1)A KVI a kincstári vagyont – törvény eltérő rendelkezése hiányában – saját maga vagy az általa megbízott szervezet útján értékesítheti. Az államot megillető követelések fejében az állam tulajdonába kerülő – a 109/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem minősülő, értékesítésre szánt – társasági részesedések értékesítésére és annak megtörténtéig a vagyon kezelésére a KVI az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársasággal (a továbbiakban: ÁPV Rt.) köt megállapodást azzal, hogy ez a vagyon az ÁPV

Rt.-hez rendelt vagyonnak minősül.

(2)Az értékesítési eljárásban – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az értékesítést végző szervezet – szervezeti formájától függetlenül – az államháztartás alrendszeréhez kapcsolódó vagyon értékesítésére irányadó szabályok szerint köteles eljárni.

109/K.§ (1)Kincstári vagyon értékesítésére – kivéve a 109/1. § (1) bekezdésében meghatározott vagyont – kizárólag akkor van lehetőség, ha annak a kincstári vagyonkörből történő kikerülését a KVI javaslata alapján a pénzügyminiszter jóváhagyja. Törvény vagy kormányrendelet ettől eltérően rendelkezhet.

(2)A kincstári vagyon értékesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével kötött szerződés semmis.

X. fejezet

Az államadósság

110.§ Az államadósság minden olyan hitelviszonyon alapuló fizetési kötelezettség, amely az államháztartás valamelyik alrendszerét terheli.

111.§ Az államháztartás alrendszerei az őket terhelő adósságból eredő kötelezettségek nyilvántartásáért, kezeléséért és teljesítéséért önállóan felelősek.

112.§ (1)Az államadósságot az államháztartás alrendszereire bontva kell nyilvántartani, és az Országgyűlés részére bemutatni.

(2)Az államadósságon belül a központi költségvetést terhelő államadósságot a 124. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés végrehajtása után egységesen kell kezelni és nyilvántartani.

113.§ Az alrendszereknek adósságaikat elkülönítetten kell kezelniük és nyilvántartaniuk.

113/A.§ (1)A pénzügyminiszter a Kincstár útján

a) az éves költségvetési törvény alapján gondoskodik a központi költségvetés fizetőképességének fenntartásáról;

b) gondoskodik a központi költségvetést terhelő adósság és hiány finanszírozásáról, az államadósság kezeléséről és az azzal való gazdálkodásról;

c) nyilvántartja a központi költségvetést terhelő államadósságot, a központi költségvetés terhére vállalt kezességeket, a többéves kihatással járó pénzügyi kötelezettségvállalásokat, az állam nemzetközi pénzügyi elszámolásait, az állam követeléseit.

(2)E feladatkörében a Kincstár

a) elkészíti és folyamatosan aktualizálja a központi költségvetés napi szintre lebontott, éves és középtávú finanszírozási tervét, kidolgozza az államadósság finanszírozási stratégiáját, gondoskodik a kincstári egységes számla napi likviditásáról;

b) a költségvetési törvény keretében szervezi az állampapír- kibocsátásokat és hitelfelvételeket;

c) gondoskodik az államadósság törlesztéséről;

d) szervezi a belföldi másodlagos állampapírpiacot;

e) a másodlagos állampapírpiacon értékpapír-műveleteket végez, állampapírokat ad el és vásárol;

f) elemzi az állami adósságszolgálat és az állampapírpiac folyamatait;

g) tájékoztat az államadósság alakulásáról és az állampapírpiac folyamatairól.

XI. fejezet

Az államháztartás információs és mérlegrendszer

114.§ (1) Az államháztartás információs rendszerét – a nemzetgazdasági pénzügyi információrendszer részeként – úgy kell kialakítani, hogy segítse az államháztartási pénzügyi folyamatok megtervezését, a költségvetési előirányzatok kialakítását, és a teljesülés elemzésére, értékelésére, ellenőrzésére alkalmas legyen.

(2) Az államháztartási információs rendszer mérlegbeszámolóit, költségvetési beszámolóit össze kell hangolni a statisztikai, a nemzetközi kormányzati pénzügyi statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségekkel, a nemzeti számlák rendszerével.

(3) Az alrendszerek költségvetésének tervezése, végrehajtása, valamint a zárszámadás során a bevételeket, a kiadásokat és a finanszírozási műveleteket a költségvetési gazdálkodásra feljogosított, előirányzattal rendelkezők szerinti adminisztratív, valamint funkcionális és közgazdasági osztályozási rendszerben kell nyilvántartani, illetve bemutatni.

(4) Az államháztartás és az egyes alrendszerek bevételeinek és kiadásainak zárt rendszerű és megfelelő csoportosításban történő bemutatásához mérlegeket kell kialakítani és összeállítani, figyelemmel az osztályozási rendszerek szempontjaira és előírásaira.

115.§ Az államháztartás mérlegeinek e törvényben meghatározott kivétellel a költségvetés előterjesztésekor a vonatkozó év és az előző év várható, valamint az azt megelőző év tényadatait kell tartalmaznia. A mérlegeknek a zárszámadáskor a vonatkozó év terv- és tény -, illetve az előző év tényadatait kell tartalmazniuk.

116.§ Az Országgyűlés részére a központi költségvetés tárgyalásakor, illetve a zárszámadáskor tájékoztatásul a következő mérlegeket kell bemutatni:

1. a központi költségvetés mérlegeit;

2. a költségvetési hiány finanszírozásának mérlegeit, amelyekben ki kell mutatni

a) a költségvetési hiány finanszírozásának és a többlet felhasználásának mérlegét hitelezők, illetve adósok szerinti bontásban (csak zárszámadáskor);

b) a költségvetési hiány finanszírozásának, illetve a többlet felhasználásának mérlegét az eszközök szerinti bontásban;

c) az állami pénzeszközök alakulását;

3. az államháztartás mérlegeit, amelyek az államháztartás valamennyi alrendszerének összes bevételeit, illetőleg az azokból teljesített minden kiadását, finanszírozását és pénzeszközének változását alrendszerenként és összevontan tartalmazzák;

4. az államadósságot és az állam által nyújtott hitelek állományát, amelyben ki kell mutatni

a) az államadósságot és a hitelállományt lejárat szerinti bontásban;

b) az államadósságot és a hitelállományt hitelezők szerinti bontásban (csak zárszámadáskor);

c) az államadósságot és a hitelállományt eszközök szerinti bontásban;

5. az alapok mérlegeit;

6. a helyi önkormányzatok összevont mérlegeit, és elkülönítetten a helyi kisebbségi önkormányzatok mérlegeit, a tervezéskor előzetes adatok, a zárszámadáskor a tényleges adatok alapján;

7. a társadalombiztosítás mérlegeit;

8. az államháztartás alrendszereinek vagyonskimutatását (csak zárszámadáskor);

9. a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban, valamint összesítve;

10. a közvetett támogatásokat (pl. adóelengedéseket, adókedvezményeket) tartalmazó kimutatást.

117.§ Az alapok költségvetésének előterjesztésekor, illetőleg a zárszámadáskor az Országgyűlés részére legalább a 116. § 3., 4., 5., 8., 9., 10. pontjában említett mérlegeket kell az alapra vonatkozóan tájékoztatásul bemutatni.

118.§ A helyi önkormányzatok költségvetésének előterjesztésekor, illetőleg a zárszámadáskor a képviselőtestület részére legalább a 116. § 3., 4., 6., 8., 9., 10. pontjában meghatározott mérlegeket kell az adott helyi önkormányzatokra vonatkozóan tájékoztatásul bemutatni.

XII. fejezet

Az államháztartás számvitele

119.§ (1) Az államháztartás számvitelének célja, hogy az államháztartás gazdálkodásának irányítását, értékelését, ellenőrzését, hatékony működését és vagyonának védelmét egységes számviteli renddel segítse elő.

(2) Az államháztartás számvitelének feladata, hogy

a) a gazdasági folyamatokat pénzürtékben számba vegye;

b) a vagyoni állapotra, az eszközöknek és az eszközök forrásainak változására vonatkozó adatokat folyamatosan feljegyezze, rendszerezze, feldolgozza, értékelje és kimutassa a vagyoni állapotot;

c) tájékoztatást, adatokat adjon a gazdasági-pénzügyi döntések meghozatalának elősegítésére, azok alátámasztására;

d) lehetővé tegye a gazdálkodás ellenőrzését, az összefoglaló gazdasági számítások készítését.

(3) Az államháztartás számvitele kiterjed

- a) a központi költségvetésnek az államháztartás más alrendszerével való elszámolásait, illetve államháztartáson kívüli kapcsolatait megjelenítő nemzetgazdasági elszámolásokra;
 - b) a központi költségvetési szervekre;
 - c) a helyi önkormányzatokra, a helyi kisebbségi önkormányzatokra és költségvetési szerveikre;
 - d) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaira és kezelőikre;
 - e) az alapokra;
 - f) az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szervekre;
 - g) az a)–f) pontokban foglaltak kincstári rendszerbe bevont körének könyvvizetési és beszámolóképzési kötelezettségére;
 - h) az államháztartásból támogatásban részesülő államháztartáson kívüli szervezetek (vállalkozások, pénzintézetek, közalapítványok, köztisztviselők, alapítványok, egyházak, társadalmi, érdek-képviselői, nemzeti és etnikai kisebbségi szervezetek) esetében a támogatás elszámolásának és felhasználásának részletes szabályaira és beszámolási kötelezettségére.
- (4)A nemzetgazdasági pénzügyi elszámolásokat magyar nyelven és a Magyar Köztársaság pénznemében kell vezetni. A külföldi kötelezettségeket és követeléseket külföldi pénznemben is nyilván kell tartani.

XIII. fejezet

Az államháztartási ellenőrzés

Az ellenőrzés célja

120.§ Az államháztartási ellenőrzés célja, hogy elősegítse

- a) az államháztartásra vonatkozó jogszabályok betartását;
- b) az államháztartás alrendszerait megillető bevételek beszedését;
- c) az államháztartási pénzeszközök gazdaságos, takarékos és szabályszerű felhasználását;
- d) a központi költségvetés és a zárszámadás megalapozottságát;
- e) az államadósság célszerű kezelését;
- f) a vagyonkezelés hatékonyságát és szabályszerűségét;
- g) a számviteli és bizonylati rend betartását.

Számvevőszéki és költségvetési ellenőrzés

121.§ (1)A számvevőszéki ellenőrzés keretében az Állami Számvevőszék az államháztartás forrásainak, azok felhasználásának és a vagyonnal való gazdálkodásának az ellenőrzését végzi.

(2)Az Állami Számvevőszék feladatait, hatáskörét és szervezetét külön törvény állapítja meg.

(3) Külön törvény rendelkezéseinek megfelelően a helyi önkormányzatok, a helyi kisebbségi önkormányzatok és az országos kisebbségi önkormányzatok ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi, különös tekintettel a normatív állami hozzájárulás, a cél-, címzett és egyéb, az államháztartás más alrendszerétől kapott támogatás igénybevételére és elszámolására.

(4) A fejezet felügyeletéért felelős szerv költségvetési ellenőrzést végez a fejezet költségvetésének végrehajtása tekintetében, a felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél és az alapoknál, továbbá végezhet az alap által nyújtott támogatás rendeltetésszerű felhasználása, valamint e szerveknél egyéb szervek, magánszemélyek részére nyújtott támogatás felhasználásának rendeltetés- és szabályszerűségének tekintetében.

(5)A Kormány a központi költségvetés, az alapok, valamint a központi költségvetési szervek tekintetében a költségvetési ellenőrzésért felelős állami szervet köteles kijelölni.

(6) A költségvetési ellenőrzésért felelős állami szerv hatásköre az állami kezesség beváltása jogosságának ellenőrzésére is kiterjed. Ennek keretében a központi költségvetés mellett a tartozás eredeti kötelezettjénél és jogosultjánál is ellenőrizheti a kezességi szerződés feltételeinek betartását.

Az adók és más befizetések ellenőrzése

122.§ (1)Az ellenőrzés során az adóhatóság, illetve más bevételek beszedéséért felelős hatóság az államháztartást illető fizetési kötelezettségek vonatkozásában ellenőrzi az adózással és más befizetésekkel, továbbá a költségvetési támogatásokkal kapcsolatos jogszabályok megtartását.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő ellenőrzés kiterjed különösen a bejelentésre, a bevallásra, az adómegállapításra, a bizonylati rendre, a könyvvezetésre, a nyilvántartásra, az adatszolgáltatásra, a befizetési kötelezettség teljesítésére, a költségvetési támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzésére.

(3)Az adóellenőrzés részletes szabályairól külön törvény rendelkezik.

XIV. fejezet

Záró rendelkezések

123.§ (1)Ez a törvény a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

(2)Az államháztartás alrendszerei 1992. évi költségvetésének végrehajtása során e törvény 10. § (3) bekezdés, 12. §, 13. §, 14. §, 26. §, 32. § (2) bekezdés, 39. §, 42. §, 47. §, 93. § (2) bekezdés, valamint a 100. §-ban foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

(3) Az e törvény 59. §-a (1) bekezdésének, valamint az 54. §-ának az Alappal rendelkezésre jogosult személyre vonatkozó rendelkezéseitől eltérni a Világkiállítás megvalósítását elősegítő elkülönített állami pénzalap létesítéséről rendelkező törvényben lehet.

123/A.§ (1)Az Állami Fejlesztési Intézet Részvénytársaságnak (a továbbiakban: ÁFI Rt.) a Magyar Állam, mint egyszemélyes tulajdonos által történő megszüntetése esetén a gazdasági társaságokról szóló [1988. évi VI. törvénynek](#) a gazdasági társaságok megszűnéséről, valamint a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló [1991. évi II. törvénynek](#) a végelszámolásról rendelkező szabályait nem kell alkalmazni.

(2)Az ÁFI Rt. megszűnésével a társasággal szemben fennálló, illetve a társaságot megillető követelések – kivéve a (3) bekezdésben szabályozott eseteket – nem válnak lejárttá.

(3)Az ÁFI Rt. a megszűnéséről rendelkező határozat keltével egy időben köteles egy alkalommal a Cégekülönyben hitelezői felhívást közzétenni azzal, hogy a hitelezők az ÁFI Rt.-vel szemben fennálló hitelezői igényüket a hitelezői felhívás megjelenését követő 15 napon belül a társaságnál bejelenthetik, figyelemmel a (4) bekezdés rendelkezéseire.

(4)A ÁFI Rt. megszűnése esetén az ÁFI Rt. általános jogutódja a Magyar Állam, kötelezettségeiért – kivéve a (3) bekezdés szerint bejelentett és az ÁFI Rt. által kielégített hitelezői igényeket – a központi költségvetés köteles helytállni, és az ÁFI Rt.-t megillető jogokat a központi költségvetés gyakorolja.

(5)Az ÁFI Rt. megszűnését követően az ÁFI Rt. által a megszűnésekor végzett tevékenység folytatásáról a pénzügyminiszter gondosodik.

(6)Az ÁFI Rt. jogutódlással történő megszűnéséből eredő – a Cégbíróság, illetve más hatóságok előtti – eljárási kötelezettséget a jogutód Magyar Állam nevében a pénzügyminiszter teljesíti, ideértve a számvitelről szóló – többször módosított – [1991. évi XVIII. törvény](#) szerinti éves beszámolónak és az eredmény felosztása utáni zárómérlegnek az ÁFI Rt. megszűnése napjával történő elkészítési kötelezettségét is.

(7)Az ÁFI Rt. azon alkalmazottai tekintetében, akiknek – kinevezés folytán – a pénzügyminiszter által alapított költségvetési szerv, a Kincstár a munkáltatója, a Kjt.-t a (8)–(10) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(8)A (7) bekezdésben meghatározott személyeknek az ÁFI Rt.-vel fennálló munkaviszonya e törvény hatálybalépésével egyidejűleg közalkalmazotti jogviszonnyá alakul át, és az ÁFI Rt.-vel, valamint jogelődjeivel fennállt munkaviszonyát a Kincstárnál közalkalmazotti jogviszonyban töltött időként kell figyelembe venni.

(9)A (7) bekezdésben meghatározott személyek alapilletménye az ÁFI Rt.-vel fennállt munkaviszony alapján járó személyi alapbérnél kevesebb nem lehet.

(10)A (7) bekezdés alapján közalkalmazotti jogviszonyba került személyeket e törvény hatálybalépésétől számított 15 napon belül be kell sorolni.

124.§ (1)E törvény végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.

(2)A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben állapítsa meg

a) az államháztartás alrendszereinek bankszámlarendjét, bankszámla -vezetési, pénzellátási, költségvetési befizetési és költségvetési pót- és letéti kezelés rendjét, tervezési, beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségét;

b) a költségvetési szervek tervezési, beszámolási és pénzellátási rendszerét, gazdálkodásának, számvitelének, nyilvántartásának, az államháztartási információs és számviteli rendszerének és ezen belül a 116. §-ban említett mérlegek tartalmának részletes szabályait;

c) egyes állami feladatokat is ellátó – az államháztartáson kívüli – szervek esetében a gazdálkodás és beszámolás feltételeit;

d) a költségvetési szervek egyes típusai – ideértve a fegyveres erők, a nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendvédelmi szervek, valamint a külképviseleti hálózatok – költségvetése tervezésének, pénzellátásának, előirányzat-felhasználásának, kincstári gazdálkodásának és nyilvántartásának – e törvény előírásaival összehangolt – sajátosságainak megfelelő szervezeti és eljárási rendjére vonatkozó, a kincstári rendszer általános szabályaitól eltérő részletes szabályait;

e) az állam által – jogszabályban vagy szerződésben – vállalt kezesség (garancia, helytállás) előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárásrendjét, egyszerű kezesség esetén a kezessel szembeni jogérvényesítés feltételeit;

f) a kincstári gazdálkodás és az előirányzat-gazdálkodás részletes szabályait;

g) a készpénzkimélő fizetési eszközök bevezetésének és alkalmazásának a kincstári körre vonatkozó szabályait;

h) az államháztartási könyvvezetési és beszámolóképzési kötelezettség részletes szabályait;

i) a költségvetési szervek alapításának típusai és jogállása megválasztásának, átalakításának, megszüntetésének részletes szabályait és eljárásrendjét, ideértve a 91/A. §-ban szabályozott eljárást is;

j) az államháztartás alrendszerei vonatkozásában a vagyonyilvántartás részletes szabályait;

k) az államháztartás alrendszereiből nyújtott támogatásokkal összefüggő számadási kötelezettség részletes szabályait;

l) az államháztartás alrendszereinek felajánlott külföldi segélyek és adományok és ezek felhasználásának információs rendszerét;

m) a kincstári vagyona vonatkozóan a 104–109/K. §-okban foglaltak végrehajtásának részletes szabályait, ideértve a vagyon nyilvántartásának, értékesítésének, hasznosításának szabályait is;

n) a központi költségvetési szervek a közbeszerzésekről szóló [1995. évi XL. törvényben](#) meghatározott értékhatár alatti és központosított eljárás alá nem vont beszerzéseinek részletes szabályait;

o) az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok behozatalánál alkalmazható piacvédelmi intézkedéseket, valamint a dömpingellenes és az értékkiegyenlítő vámokra vonatkozó előírásokat.

(3) A költségvetési szervek – kivéve a helyi önkormányzatok és az általuk felügyelt költségvetési szervek, továbbá a társadalombiztosítás által felügyelt költségvetési szervek – hitelállományát a központi költségvetéshez tartozó államadóssággként kell nyilvántartani és 1992. január 1-jétől egységesen kell kezelni.

(4) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter arra, hogy

a) a kincstár működésének, a kincstári gazdálkodásnak a részletes szabályait; az előirányzat-gazdálkodás, az előirányzat-felhasználás és a felhasználás ütemezésének, a bevételek fogadásának és a kiadások teljesítésének, valamint a készpénzellátmányok felvételének és elszámolásának kincstári rendjét, ezen belül az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségterítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvényben biztosított működési keret vonatkozásában az általánostól eltérő, a képviselőcsoportok gazdálkodási önállóságát megtartó módon,

b) az államháztartás bevétel-előírási és kötelezettség-vállalási rendjét, pénzellátási- és bankszámlarendjét, a munkabér és egyéb járandóságok számfejtési és folyósítási rendjét, a költségvetési tervezés, az előirányzat-módosítás, az adatszolgáltatás és a beszámolás rendjét,

c) – az Állami Számvevőszék véleményének kikérésével – az államháztartás körébe tartozó egyéb szervek, az előirányzattal rendelkező jogi személyiséggel nem rendelkező költségvetési egységek költségvetési gazdálkodásának számviteli rendjét, az államháztartás alrendszeréből támogatásban részesülő államháztartáson kívüli szervezetek esetében a támogatás elszámolásának számviteli rendjét, valamint a Kincstár számviteli rendjét,

d) az 1995. évi pénzmaradvány és eredmény rendezését a kincstári rendszerbe tartozó kör esetében,

e) az államháztartás osztályozási rendjének és a 116. §-ban említett mérlegek összeállításának részletes szabályait,

f) a készpénzkezelésnek, a házipénztárak működésének, az előlegek elfogadásának és nyújtásának, a beszédési megbízások alkalmazásának részletes szabályait.

rendeletben szabályozza.

(5) Felhatalmazást kap az ipari és kereskedelmi miniszter és a pénzügyminiszter, hogy együttes rendeletben szabályozza a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződésekben nem szabályozott vámtételek kialakítását, módosítását, átmeneti időre történő csökkentését a törvényben szabályozott feltételek alapján és a nemzetközi kötelezettségeinkkel összhangban.

125.§ (1) 1993. április 1-jétől csak e törvény szerint létrehozott alap működhet.

(2)A törvény hatálybalépésekor működő letéti számlákat felül kell vizsgálni, és az e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott feltételek mellett meg kell szüntetni.

126.§ Ahol jogszabályban "állami költségvetés" szerepel, ezen a továbbiakban "központi költségvetés"-t kell érteni.

127.§ A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) az Állami Pénzügyekről szóló [1979. évi II. törvény](#) (a továbbiakban: Ápt.) 1. §-ának (1)–(2) bekezdése, a 3–6. §-a, a 7. §-ának (1)–(2) bekezdése, a 8. §-ának (1)–(2) bekezdése, a 10. §-ának (1) bekezdése, a 11. §-a, a 13–14. §-a, a 15. §-ának (1) bekezdése, a 16. §-a, a 18–19. §-a, a 25. §-ának (1) bekezdésében "a szocialista tervgazdálkodásnak a része" szövegrész, a 35–38. §-a, a 39. §-ának (1)–(2) és (5) bekezdése, a 40. §-a, a 41. §-ának (3) bekezdése, a 43. §-ának (4)–(5) bekezdése, a 44. §-a, a 47–51. §-a, a 63. §-ának a) pontja, a 64. §-ának (1) bekezdése, a 65. §-a;

a "II. fejezet" megjelölés és "Az állami költségvetés rendszere" fejezetcím, ezen belül "Az állami költségvetés", "Az állami költségvetés bevételei és kiadásai", "Az állami költségvetéssel kapcsolatos hatáskörök és eljárási szabályok" alcímek;

a "III. fejezet" megjelölés "A tanácsok költségvetési gazdálkodása" fejezetcím;

a "VI. fejezet" megjelölés, az "Állami költségvetési szervek pénzgazdálkodása" fejezetcím, ezen belül "A költségvetési szervek", "A költségvetési szervek költségvetése", "A költségvetési szervek költségvetésének végrehajtása" alcímek;

a "VII. fejezet" megjelölés, és "A vállalkozók és egyéb szervezetek pénzügyi rendszere" fejezetcím;

a "VIII. fejezet" megjelölés és "Gazdálkodás az állami vagyonnal" fejezetcím;

a "X. fejezet" megjelölés, "A pénzügyi ellenőrzés" fejezetcím;

b) az [1984. évi 25. törvényerejű rendelet](#) 6. §-a;

c) az Ápt. módosításáról szóló [1985. évi III. törvény](#) ;

d) az Ápt. módosításáról szóló [1987. évi IX. törvény](#) 1–2. §-a, 5. §-a, 10. §-ának a) pontja, 11. §-a;

e) az Ápt. módosításáról szóló [1988. évi XIV. törvény](#) 1–3. §-a, a 7. §-a, a 9. §-a;

f) a Társadalombiztosítási Alapról szóló [1988. évi XXI. törvény](#) 6. §-ának (2) bekezdése;

g) a Magyar Köztársaság 1991. évi állami költségvetéséről és az államháztartás vitelének 1991. évi szabályairól szóló [1990. évi CIV. törvény](#) 35. §-a, a 36. §-ának (2), (3), (4), (6) bekezdése, 38–42. §-a, 44. §-a és a "Harmadik rész" megjelölés, illetve "A helyi önkormányzatok gazdálkodásának rendje" fejezetcím, a 46–55. §-a, az 58. §-a.

128.§ A gazdasági társaságokról szóló [1988. évi VI. törvény](#) 57. § -ának (1) bekezdése, 95. §-ának (2) bekezdése a hatályát veszti.